

NAPLÓ

XXIX. ÉVFOLYAM
259. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1972. XI. 2.
CSÜTÖRTÖK

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Művelt szakemberekért

Százhetvenöt évvel ezelőtt, 1797-ben kezdte meg működését Európa első felsőfokú mezőgazdasági intézete, a Keszthelyen létrehozott Georgikon. Nevét Vergilius tankölteményéről és alapítója, a kimagaslóan haladó gondolkodású Festetics György keresztnevével kapta. Különösen nagyra értékeljük ennek a főiskolának a megalapítását azért is, mert hazánk akkori urai, a feudális társadalmi és gazdasági rend sajátosságainak legfeltételezhetőbb őrzői voltak. Ez az iskola pedig arra vállalkozott, hogy művelt mezőgazdasági szakembereket képezzen, neveljen, akik képesek áttörni az elmaradottság korlátait. S ha azt is tudjuk, hogy a Georgikon ösztöndíjasai javarészt nem a nemesek, hanem a jobbágyi sorban élt bocskorosok közül kerültek ki, akkor még teljesebb képet alkothatunk az intézmény haladó szelleméről, szerepéről.

Ennek a főiskolának utóda a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem, amelyet 1970-ben emeltek erre a rangra. Négy karán ma több mint háromezer hallgató tanul. A keszthelyi a növényvédelem és az agrokémia oktatási központjává fejlesztik, a mosonmagyaróvári állattenyésztési és tejgazdasági szakembereket képeznek, a környéken mezőgazdasági gépészeket, a nagykanizsai pedig az általános agronómusokon kívül vetőmagtermesztő és a gyepgazdálkodással foglalkozó szakembereket bocsát ki. Új vonása az egyetem munkájának, hogy agrárkémikus mérnököket a veszprémi vegyipari egyetemmel közösen képez. Oktatásukban részt vesz több kutatóintézet és vegyipari termelőüzem is.

Hazánk mai mezőgazdasága, illetőleg élelmiszergazdasága évről-évre több, magas fokon képzett szakembert igényel. Igen sok új termelési módszert, korszerű technológiát kell bevezetnünk és alkalmaznunk nem csupán az állami gazdaságokban, hanem az ország szántóterületének 80 százalékán gazdálkodó termelőszövetkezetekben is. További haladásunk a mezőgazdasági termelésben főleg annak a függvénye, hogy dolgozik-e benne elegendő szakember. Agráregyetemeinkre — köztük a keszthelyire is — igen nagy feladatok várnak. S biztató a tudat, az elismerésre méltó eredményekkel bizonyított tény, hogy Keszthelyen is megvannak a teendők jó elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek.

A nagy múlt, a méltán ápolott hagyomány kötelez. Az oktatók és a kutatók elé azt a követelményt állítja, hogy mezőgazdaságunk további korszerűsítésének, műszaki fejlesztésének értő szakembereit neveljék az egyetemen.

Budapestre érkezett Henryk Jablonski,

a Lengyel Népköztársaság Államtanácsának elnöke

Losonczy Pálnak, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökének és feleségének meghívására szerdán hivatalos baráti látogatásra hazánkba érkezett Henryk Jablonski, a Lengyel Népköztársaság Államtanácsának elnöke, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja és felesége.

Henryk Jablonski (baloldalt), a Lengyel Népköztársaság Államtanácsának elnöke szerdán megkezdte tárgyalásait Losonczy Pállal, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnökével (MTI-fotó — Vigovszki Ferenc felv.—KS)

A lengyel államfő kíséretében Magyarországra érkezett Kazimierz Olszewski miniszterelnök-helyettes és felesége, Stanislaw Kowalczyk, a LEMP Központi Bizottságának titkára, Wincenty Krasko, az államtanács tagja, a Szejm külügyi bizottságának elnöke, az Interparlamentaris Unió lengyel csoportjának elnöke, a LEMP KB tagja, Kazimierz Szczanski, az állami tervbizottság első elnökhelyettese, Edmund Boratynski, az államtanács irodájának vezetője, Józef Czyrek külügyminiszter-helyettes, Marian Dmochowski külkereskedelmi miniszter-helyettes, Roman Paszkowski altábornagy, Tadeusz Kalinowski protokollfőnök. A lengyel vendégeket a szöbi határállomáson Cseterki Lajos, az Elnöki Tanács titkára és felesége, valamint Kepes Imréné, a Külügyminisztérium protokollosztályának megbízott vezetője fogadta. Itt csatlakozott a lengyel államfő kíséretéhez Tadeusz Hanuszek, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete.

A testvéri szocialista ország államfőjét, feleségét és kíséretét ünnepélyesen fogadták a Nyugati pályaudvaron, amelyet lengyel és magyar zászlók, vörös lobogók díszítettek, magyar és lengyel nyelvű üdvözlő felirat köszöntötte a hazánkba látogató kedves vendégeket. A terep díszsereg sorakozott fel csapatzászlóval.

A lengyel vendégek fogadására megjelent Losonczy Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és felesége, Apró Antal, az MSZMP

Politikai Bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Vályi Péter, a Minisztertanács elnökhelyettese, Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. Korom Mihály igazságügyminiszter, dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, Párdi Imre, az Országos Tervhivatal elnöke, az Elnöki Tanács több tagja, s a politikai élet

több más vezető személyisége. Jelen volt Némethi József, a Magyar Népköztársaság varsói nagykövete is. Megjelent a fogadtatásnál a budapesti diplomáciai képviselet sok vezetője, valamint katonai és légügyi attaséja. Ott voltak a budapesti lengyel nagykövetség diplomata beosztottjai. Eljöttek az államelnök fogadtatására a budapesti lengyel kolónia tagjai is.

A lengyel államfő különvonata a Rákóczi-induló hangja mellett 10 órakor gördült be a pályaudvar csarnokába. Losonczy Pál szívvelyes, baráti kézfogással üdvözölte a Lengyel Népköztársaság Államtanácsának elnökét, feleségét és kíséretét. Amikor kiléptek a térre, diszjelt harsant, majd a díszsereg parancsnoka jelentést tett a lengyel államfőnek. Felcsendült a lengyel és a magyar himnusz. Henryk Jablonski Losonczy Pál társaságában ellépett a díszegység előtt, s köszöntötte a katonákat. Üttörök virágcsokrokkal kedveskedtek a testvéri lengyel népküldötteinek, akik ezután a fogadtatásokra megjelent magyar közéleti vezetőket, a diplomáciai képviselet vezetőit és tagjait, valamint a lengyel kolónia tagjait üdvözölték.

Az ünnepélyes fogadtatás után a vendégek gépkocsiba ültek és magyar államférfiak társaságában, rendőri díszmotorosok kíséretében szállásukra hajtottak.

(Folytatás a 2. oldalon)

Az iráni Tudeh Párt KB első titkára Debrecenbe látogatott

Kedden délelőtt Debrecenbe érkezett Eskanderi Iradj, az iráni Tudeh Párt Központi Bizottságának első titkára. A vendégeket a megyei pártbizottságon Sikula György, a megyei pártbizottság titkára fogadta, aki rövid tájékoztatót adott megyénk gazdasági, társadalmi és kulturális életéről. A tájékoztatót részt vett Magyar József, a megyei pártbizottság titkára és Gyarmati József, a Debrecen városi pártbizottság titkára.

Délután Eskanderi Iradj Gyarmati József társaságában a Kossuth Lajos Tudományegyetemre látogatott. A vendéget Czinege Albert, az egyetemi pártbizottság titkára, dr. Gergely Artúr oktatási és nevelésügyi rektorhelyettes és dr.

Papp László, az egyetem főtitkára fogadta. Az egyetem vezetői nevében dr. Gergely Artúr rövid ismertetőt adott a Kossuth Lajos Tudományegyetem életéről és működéséről. Ezután Eskanderi Iradj meglátogatta az egyetem új kémiai épületét, és a Tóthfalusi Sándor Kollégiumot. Az új kémiai épületben a vendéget dr. Szabó Vince tanszékvezető docens fogadta, az egyetem kollégiumában pedig Nádudvari Imre kollégiumi igazgató.

A keddi esti programban még Hajdúszoboszló meglátogatása szerepelt. Ma délelőtt Eskanderi Iradj a Debreceni Dohánygyárba látogat. Délután a Hortobágyi Állami Gazdaságot tekintti meg, és az esti órákban elutazik megyénkbeli.

Fock Jenő, a kormány elnöke szerdán fogadta Abdusz Szamad Azad bengáli külügyminisztert. (MTI-fotó — KS)

A Bangla Desh Népi Köztársaság külügyminiszterének látogatásai

Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke szerdán a Parlamentben fogadta Abdusz Szamad Azadot, a Bangla Desh Népi Köztársaság külügyminiszterét. A szívvelyes, baráti légkörű megbeszélésen részt vett Pujá Frigyes, a külügyminiszter első helyettese is.

Abdusz Szamad Azad hivatalában kereste fel Kállai Gyulát, a Hazafias Népfőnt Országos Taná-

csának elnökét, aki baráti beszélgetésen tájékoztatta Bangla Desh külügyminiszterét a magyar népfőntmozgalom történetéről, tapasztalatairól. Az eszmecserén jelen volt Garai Róbert külügyminiszter-helyettes is.

Vendégünk, Abdusz Szamad Azad délután a Balaton partjára látogatott. (MTI)

Fock Jenő beszéde az építőművészek szövetségében

(2. oldal)

Bizalmat a korszerű gazdálkodásnak

Építőipar napjainkban

Munkaidőalap

(3. oldal)

Örömben ürom

Készülődés az ünnepekre

Szorít a cipő

(4. oldal)

Illyés Gyula 70 éves

(5. oldal)

A labdarúgó NB I. eredményei

SPORT

(7. oldal)

Napi krónika

(8. oldal)

Bizalmat a korszerű gazdálkodásnak

Termelőszövetkezeti tagok között itt-ott ma is él az a téves nézet, hogy a gazdálkodás már pusztán az által nagyzemivé válik, hogy tudniillik nagy egységeket fog át. Mintha azt mondanánk: a nagyüzem azért nagyzem, mert nagy. Elnézést a vulgáris kifejezésért, de az ő gondolkodásukat követve a nagyzemet egyszerűen nagy üzemnek kellene írunk s értelmeznünk, s féltő, hogy még így sem lennénk egészen pontosak, hiszen az üzem fogalma napjainkban már eleve sejtet valamit mindabból, amit modernnek szokás nevezni.

Bármennyire is hihetetlen, az említett felfogásnak megfelelő állapot ma is több helyen fennáll, s megváltoztatása hasznos energiataralékoktól fosztja meg azokat a szakembereket, akik berzenkedő csoporttervek ellenében sem hajlandók behódolni az „ide uram-teremtőm mindent” elv szűkkeblű praktizmusának. E saját portán sarjadt érdekek által táplált illúzió réges régtől a múlté, következőképp a „gazdag háztáji — szegény tsz” állapota is tarthatatlan. Be kell látni ezeknek a tsz-tagoknak, hogy olyan elavult szemlélet mellett károsodnak, amely társadalmilag közel másfél évtizede túlhaladott, s amely, mondjuk ki nyíltan, gazdaságuk előrelépésének kerékkötőjévé vált. Nem véletlen, hogy épp e tsz-ek ragszkoznak ósregi termelési formákhoz, hogy ezekben a tsz-ekben álgálnak a gépésítés ellen, hogy ezekben a tsz-ekben hevernek kihasználatlanul drága pénzben vett betakarító gépek. S mindez miért? Mert mindenki a háztáji részesítést előnyben, mert ki-ki szívesebben keríti a saját portáját kövel, mint a szövetkezetét sóvánnyal. Senki sem tagadja a háztáji szükségességét, népgazdasági értelemben vett hasznosságát. A hibát azok követik el, akik meghatározó szerepet szánának a háztáji-nak, s azzal, hogy a magántulajdonosi viszonyokból átöröklődött művelési módozatokhoz ragaszkodnak, tartalmilag szegényítik a szocialista tulajdon.

A harmados, részben ezek különböző variációit szorgalmazó művelésre gondolok. A mezőgazdaság nagyzemű átszervezése kezdetén, amikor a gépésítés még nem érte el a szükséges szintet, átmenetileg értelmes megoldásként kínálkozott a részben művelés. Sajnos egy-két helyen ezt a megoldást kizárólagosnak tekintették. Ezekben a termelőszövetkezetekben hovatovább makacs ellenállásba ütközött mindenféle beruházási szándék. S mi lett az eredmény? Lemaradás a terméseredményekben, lemaradás a szakemberekkel való ellátottságban, mérleghiány, jövőmenő vezetőség, szanalás. Vegyünk egy konkrét példát.

A váncsodi Rákóczi Termelőszövetkezet 1971-ben öt és fél millió forint deficitet zárt. Balogh Károly tsz-elnök így emlékezik vissza a bajok tetőzésére:

— 1971. május 19-én, amikor idejöttem s áttekintetem a gazdasági helyzetet, már meg lehetett állapítani, hogy mérleghiányos a tsz. Augusztusban dotációt kértünk, és csak óvadékkal tudtuk befejezni az évet. 1,9 millió óvadékot kaptunk, annyi kellett ahhoz, hogy megvehessük a legszükségesebb vetőmagvakat, üzemanyagot s hogy minimális munkabért tudjunk osztani. A szanalási bizottság 1972 márciusában fejezte be a munkát, teljes áttekintést nyerve a gazdaság korábbi működéséről, szervezeti felépítéséről. Július 21-ével kaptuk meg a dotációt és szanalási hitelt.

Nem akarom a számokat komorságát és nagyságát hangsúlyozni, de vajon gondolnak-e arra a váncsodiak, hogy kitől is kapták a vissza nem térítendő

5 milliót? Vajon gondolnak-e arra, hogy milyen sok közülük van ehhez a támogatáshoz mindazon termelőszövetkezeteknek, amelyek réges régtől juttattak a „korlátlan háztáji” szemléletén, s nem egyszer a nagyobb juttatásokról lemondva valószínűleg megköltéses beruházásokat. Téved az, aki úgy véli, hogy az okszerű gazdálkodás nem igényel bizonyos lemondásokat. Vajon nem húzta-e meg a nadrágszíját a hajdani gazda is, ha istállót épített, ha fiatal csikót vagy járművet vett? Nos, az idő sohasem igazolta azt, aki önmagát fogta avult ábrándok jármába.

Korábban, amíg a tsz-tagok megfelelő jövedelmét nem volt mindenütt biztosítva, természetes volt a háztáji állomány fejlesztése. A háztáji állományt ma is fejleszteni kell, csak hogy nem a közös rovására. Nem olyan állapotot teremtvé, amely lemond a korszerű termelési eljárásokról, s nemcsak a műtrágyázással nem törődik, de éveket át elmulasztja a természetes trágya kiszórását is. Mindez persze annak a vezetősnek sem adhat melegséget, amely nyilvánvalóan nélkülöz minden átfogóbb elvet, s feltételezhetően a „sögorkoma” — kör ömös koncepcióban csúszkál. Az a tsz-tag — legyen vezető vagy beosztott —, aki a közöset saját háztáji elváraként kezeli, rablógazdálkodást folytat. S az a tsz, amelyben ez a szemlélet válik hangadóvá, előbb-utóbb elmarja a jószándékú embereket, megveti a magasabb iskolai végzettségű szakembereket. Miért? Mert csak a maga igazát hajtogatja, s nem tűr egyetemesebb igazságokat.

Hiszem, hogy a váncsodi Rákóczi néhány év alatt kilábát az önmaga által teremtet ellentmondásokból. Hiszem, hogy az a tervszerűség, amelyet Balogh Károlynak egy évvel ezelőtt szinte az alapoknál kellett bevezetnie, legyőzi a még fellelhető hiteltelenséget. Hiszem, hogy az 5 és fél millió forint elég lesz a gazdaság rentábilissá tételéhez.

A kezdetek biztatóak. Az előző évekhez viszonyítva 1972-ben lényegesen javultak a terméseredmények. Az átlagban 8 aranykorona értékű földekben a tavalyi 7 mázsás búzatermés az idén 12 mázsára növekedett. Cukorrépből tavaly 190, idén 250 mázsa termelt egy holdon. A négy éve ki nem szórt istállótrágyát már tavaly sikerült kihordani. Ez annak köszönhető, hogy az új beruházások révén mintegy 12 traktoregységgel bővült a korábban elhanyagolt, mondhatni teljesen elhasználatott „géppark”. Ezek az újonnan belépo egységek körülbelül 18 ezer műszakornót jelentenek, s normális viszonyok esetén velük akár az egész szövetkezeti földterület is megművelhető. A növénytermesztés mellett korszerűbb alapokra helyezték az állattenyésztést is. Váncsodon különösen nagy ígéret a juhászat. Ebben az évben már bevezették a kétszeri elletést, amely eredményeként körülbelül 96 százalékos szaporulatra lehet számítani. Tervet készítették az anyafallosmány selejztésére (amely korábban teljesen rendszertelenül folyt). A lehetőségekhez mérten igyekeztek javítani a szakmunkaerő-helyzetet. Augusztustól agrármérnök dolgozik a gazdaságban. A régi brigádfővezetőket lecserélték, s az újjak kivétel nélkül szakmai (többnyire technikai) végzettséggel rendelkeznek. Az eredmények jelentős előrelépést mutatnak. S az eredményeket nem lehet letagadni, mint ahogy azt sem, hogy azoknak a tsz-tagoknak lett igazuk, akik egy esztendeje Váncsodon is bizalmat szavaztak a korszerűbb gazdálkodásnak.

Gulyás Imre

ÉPÍTŐIPAR

NAPJAINKBAN

Korunk tudományos szencziói, az űrkutatás, az elektronizálás árnyékában már-már észrevétlenül futotta be szédületes karrierjét az építőipar. Az ok kézenfekvő: az utóbbi évtizedekben világszerte példátlan méreteket öltött az építési-és építőiparfejlesztés és a városiasodás üteme szükségképp újra és újra megkérdőjelezi az építőipar hagyományos módszereit. Ha ehhez most már a jövő hozzávetőleges körvonalrajzát is kapcsoljuk, ha a városiasodás holnapját is ábrázoljuk, akkor még nyilvánvalóbb, miért nem érheti be a világ a jó öreg téglá és a malteroskanál évszázados technológiájával. A jövőt kutató szakemberek monoton azonossággal ismétlik, nem a verne látomást, hanem a számítható bizonyosságot: a Föld népessége sűrű hullámokban áramlik az új hangyaboly-poliszokba, a városokba...

Mindez alighanem elegendő annak jelzésére, miért vagyunk tanúi — világszerte és nálunk is — az építőipar teljes megújulásának, az új technológiák felgyorsult terjedésének. Nyelvünk találó pontossággal fejezi ki ezt a változás-folyamatot: az építőipar iparosítása tömören összegezi az átalakulás lényegét.

Ha közelebbről szemügyre vesszük ezt az új fogalmat, kiténik, hogy az iparosítás voltaképpen nem értelmezhető kizárólag az építőipar kapu belüli, „háztáji” ügyeként. Igaz, az iparosítás mindenekelőtt azokat az új technológiai eljárásokat sűríti, amelyek például a házigyárak megjelenésével, a nagypaneles építéssel, tehát a valóban belső, iparági változásokkal függnek össze. Ezzel párhuzamosan nyomulnak előtérbe azonban a még újabb eljárások — ilyen például az úgynevezett könnyűszerkezetes építésmód —, amelyek feltételeikkel és hatásaikkal már rendre-sorra túllépnek az építőipari határokon.

Az építőipar kérésékvül az ősi kezdetektől a legutóbbi évtizedekig, mindig feltételezte a külső kapcsolatokat — nyilvánvaló, hogy például a lakásépítés, a technológiai megújulás előtt is megkövetelte bizonyos szerelvények, szerelési anyagok stb. szállítását. Ez a kapcsolatrendszer is átalakult azonban, s ma már az építőipart, illet-

ve a széles ipari háttérrel sajátosan új szálak fűzik össze. Voltaképpen olyan ágazati integrálódásnak lehetünk tanúi, amely egybe-kezd a mezőgazdaságban is világszerte kialakult, s amely már-már elválaszthatatlanná teszi a közvetlen termelői tevékenységet a szállító-kapcsolódó ágazatok munkájától. Az építőipari változások alapjában véve az jellemző — s ebből fakad az ipari-szolgáltatási háttérrel fűződő újszerű kapcsolat —, hogy a határ, amely korábban az úgynevezett telepített part a nem telepített építőipartól, ettől a jobbára helyszíni munkát végző, vándorkezesektől elválasztotta, mind erőteljesebben elmosódik. Az építkezéseken csökken a helyszíni munka aránya, mindinkább csupán összeszerelésről van szó, miközben az ipari, gyári jellegű termelés kerül előtérbe. A könnyűszerkezetes építésmód például, amely elsősorban úgynevezett közösségi, kereskedelmi, bizonyos ipari épületek rendkívül gyors létrehozására alkalmas, immár túlnyomórészt erre a háttérre épít; ott kell a szerkezeteket, különleges pontos, századmilliméteres tűrési hatású technológiával előállítani. (Jellemző a módszer előnyeire, hogy a magyar könnyűszerkezetes építési tapasztalatait bemutató moszkvai kiállítás óriáscsarnokát egyetlen hónap alatt szerelik össze!)

Az előregyártás, szerelés újszerű háttérrel kapcsolatos feltételez a hagyományos építőipari anyagok, szerelési cikkek termelése tekintetében is. Természetes, hogy például a teljes fűrdőszobát gyárilag előállító blokkrendszer a csapok, fürdőkádad stb. pontos, tervszerű szállítását követeli, hiszen a határidőelcsúszás, a minőségi előírások mellőzése most már valóban az egész építési menetrendet befolyásolhatja. S itt nyomban átkapcsolunk az elvi megközelítésről a napi, gyakorlati gondokra: ez az a pont, ahol az építőipar méltán vár több segítséget, jobb együttműködést. Amíg ugyanis például a könnyűszerkezetes építésmód vagy a házigyártás nagy beruházásokkal megvalósított, újszerű termelési feltételez, a hagyományos anyagok, termékek szállításánál a sok éves, már-már meggyökeresedett kapcsolatrendszerrel szemben, a szállítások tervszerűségéről van szó. Hadd utaljunk közeli tapasztalatokra: az idén, az év első felében is nagymértékben akadályozta az építési egyenletességet, hogy egész sor, más ágazatból várt anyag szállítása késett. Hiány volt csatornázási vasöntvényekből, kábelekkel és villamosvezetékekkel, radiátorokból, csőkapcsoló idomokból, s a habbalátétes PVC-padlóburkolóanyag nagymérvű hiánya sokhelyütt a lakásátadások ütemét késleltette. Továbbra is gondot okoz egész sor épületszerelvény, zománczott berendezés, gáztűzhely tervszerűtlen szállítás.

Az építőipar teljes megújulása, az építkezések gyorsítása, tömegesebbé, egyszersmind olcsóbbá alakítása, amint bevezetőben utaltunk rá, óriási erőket mozgató, nagy anyagi forrásokat feltételező világfolyamat, amelynek terhődtási üteme nálunk is rendkívül gyors. A negyedik ötéves terv az építőipari termelés növekedését az átlagosnál gyorsabban irányozta elő, egészében mintegy 40 százalékos bővüléssel számolta, s ehhez mintegy 15 milliárd forintos ágazati fejlesztési összeget is kalkulált. Mindezt kiegészítik azok a korszerűsítési, fejlesztési programok — például a vegyiparban, a gépiparban, a bútóiparban —, amelyek az építkezések háttérrel is megteremtik a gyors előrehaladás lehetőségeit. Nyilvánvaló azonban, s ezt húzzák alá az ideai első félév tanulságai is: hiba lenne mindent a fejlesztési programoktól, a nagy beruházásoktól várni. Az iparosodó, következőképp: ipari tervszerűséggel, pontos fogaskerék-kapcsolással működő építőipar a hétköznapi munka, a folyamatos szállítás tervszerűségét, megszerzését ugyancsak feltételezi!

Tábori András

FOGALMAK — FÓKUSZBAN

Minden gyárban, vállalatnál meghatározott a létszám, és a munkarend szerinti idő. E kettő szorosan elválaszthatatlan, tehát az az időmennyiség, amelyet egy nap, egy hónap, egy év alatt a foglalkoztatott munkavállalók töltenek. A gyakorlatban — a tervek készítésekor — már kisebb összeggel számolnak, hiszen a hiányszorok, szabadságok stb. mérsékelik az idő-állapot, ahogy a létszám esetleges csökkenése — ami napjainkban nem ritkaság — szintén maga után vonja ezt. S még valami: sajnos, a ténylegesen letöltött munkaidő nem azonosítható a valójában ledolgozottakkal...

Hazánkban a törvényesen előírt munkaidő heti 48 óra vagy ennél kevesebb. Igaz a posta, a vasút folyamatos üzemű egységeinél, az élelmiszeripar egyes idény jellegű dolgozó üzemében, s természetesen a mezőgazdaságban leltni heti 48 óránál többet teljesítettek is. Tavaly 308 munkanap volt, idén 306 van. Ha most ezt megszorozzuk az egyes iparterületek létszámával, megkapjuk az elvben letölthető munkanapok számát. 1972. júniusában 26 hétköznapi mutatott a naptár. A kohászatban 101 700 ember dolgozott, azaz... Am álljunk csak meg. Az időalap legfontosabb része a teljesíthető munkaidő száma, de ezt mechanikus szorzással nem lehet megállapítani, hiszen vannak, akik 36, 40 órát teljesítenek, azután 44-et... tehát az előírt és ledolgozott órák számát kell összevetni — természetesen a létszám figyelembevételével — hogy képet kapjunk a munkaidő kihasználásáról.

Úgy tűnhet, a termelés formális tényezőjéről van szó, azaz számom-

tartásával bíbelődni nem több, mint ceruzakoptatás. S az a baj, hogy e felfogás még az üzemekben is érvényesül, holott nagy veszteségek forrása az idővel való pazarló gazdálkodás. A növekvő termeléssel arányosan ugyanis képtelenség bővíteni az időalapot. Sőt, az kisebbedik. Az állami iparban 1960-ban 1,9 mil-

liárd munkaidőt teljesítettek, tavaly kétmilliárdot; közben ugyanis lezajlott a munkaidő-csökkentés. Az emelkedés 1968-ig tartott, akkor 2,2 milliárd volt az óraszám. Azóta zsugorodik, ám azt, hogy az üzemek számára az idő még nem eléggé pénz, bizonyítja a túlórák növekedése. (1960:30, 1965:38, 1971:58 millió!) S ez sok vállalatnál a munkaidő-csökkentést is megkérdőjelezi.

Amit pedig az iparban és az építőiparban kötelezően megszab a 3304/1969. sz. kormányhatározat. Az 1967-ben kelt — 1021-es — rendelkezés még csak lehetővé tette a munkaidő-csökkentést. Addig 210 ezer ember dolgozott a heti 48 óránál kevesebbet. Az egészségre ártalmas munkakörökben már hosszú évek óta 36–42 óra a heti munkaidő. Még 1937-ben megszűnt a textiliparban a szombat éjszakai munkák, 1967-ben a szénbányászat mérsékelte az előírt óraszámot.

Végül is mennyire rúg egy-egy iparterületen a termék előállítására fordított idő? A közlekedési eszközök gyártásában pl. havi 11–12, a textiliparban 17–18 millió óra. Honnét az olykor egymilliót is meghaladó eltérés? A grafikonon csúcsok és völgyek. Július, augusztus a szabadságok ideje, azaz „völgy”. December? Az ünnepek előtti legális meg illegális csúsztá-

1968-ban és 69-ben azután 1,9 millió ember számára lett törvényesen hosszabb heti négy órával a szabad idő.

Érdemes tovább tallózni, mert például rábukkanunk arra a tényre, hogy néhány iparterületen viszonylag magas azok aránya, akik a 44 munkaidőnél is kevesebb teljesítésre kötelezettek. Így száz bányászból 16, kohászból 41, papíripari munkásból 57, nyomdász-
bányászok ideje; azután olykor közbe-
szól az időjárás — az építőanyag-
iparban —, vagy egy influenzajár-
vány.

Nem sorolható az sem a kedvező irányzatok közé, hogy folyamatosan csökken a teljesítményben ledolgozott órák száma. 1966-ban az összesnek még 60,6, tavaly már csak 57,2 százaléka volt. A gépek, berendezések kihasználtságára utal az, hogy a letöltött munkanapok 69,9 százaléka az első műszakra jut, a másodikra 21, s csupán 9,1 a harmadikra. Némely iparterületen — sorrendben: a bányászatban, a papírgyártásban, a kohászatban, a textiliparban stb. — valamivel jobb a helyzet, de ezt sokkal inkább a termelési adottságok, mintsem az üzemi törekvések eredményezik. 1971-ben 289 millió volt az iparban teljesített munkanapok száma, s ebből 206 millió az első műszakra jutott. S míg a nap 24 órájának nagyobbik részében kihasználatlan állnak hatalmas kapacitású termelőberendezések, a gyárak bővíteni szándékoznak, új üzemet építenek...

Érdekes jelzrendszer lehet tehát akár üzemi, akár iparági méretekben az időalapok elemzése. S e lehet napjainkban kell-re változik, hiszen tavaly egy, idén, az első félévben további egy százalékkal mérséklődött — mivel a munkalétszám csökken — a főlhasználható óramennyiség. Új munkavállalók nem tolongnak a kapuk előtt, a munkaidőt aligha lehet meghosszabbítani, viszont termelni évről évre többet kell. Pénzzel, anyaggal lassan megtanulnak gazdálkodni a vállalatok. Nagy hiba lenne, ha e sorból az időalap kimaradna, de még az is, ha csak a végére kerülne.

Mészáros Ottó

MUNKAI DŐALAP

Fogadás a hamburgi Peter Schulz polgármesteri hivatalában. Balra: a konzuli működési igazgató, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak.

kon az első kínálkozó...
szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak.

SZ. Az Arab Köz...
szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak.

EAK londoni nagy...
szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak.

jugoszláv kormány...
szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak.

okban újabb, mint...
szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak.

D. Szerdán a kora...
szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak.

egai vasút.szeren...
szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak, a szovjet konzulnak.

Ünnepi hús-, hentesáru-kínálat a Simonyi ABC-ben

KÉSZÜLŐDÉS AZ ÜNNEPEKRE

A nehézségek ellenére is jó ellátást ígér a kereskedelem

Életünket, közhangulatunkat nagyban befolyásolja az áruellátás milyensége. Hétköznapjainkat ünneppé varázsolhatja a gazdagon terített asztal, s ugyanúgy ünnepeinket is megronthatja a rossz áruellátás. Különösen fontos most beszélni erről a témáról, amikor úgy nézünk a kétnapos ünnep elé, hogy azután is ünnepek sora jön. Márpedig a többi, ezután következő ünnepek hangulatát formálja a mostani áruellátás is.

Hogyan készültek fel a sok-sok tízezer vásárló fogadására, hogyan sikerül az állategészségügyi problémák mellett megoldani a lakosság áruellátását? Erre a kérdésre keresnek választ ezekben a napokban Hajdú-Bihar kereskedelmi életének vezető szakemberei, ezt vizsgálják a pártbizottságok munkatársai, politikai és társadalmi életünk vezetői is.

Titkó Istvánt, a Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat igazgatóját tanácskozási hívtuk ki. A tanácskozás témája az ünnepi forgalomra való felkészülés volt.

— Mi kerül a boltokba ünnep előtt?

— Kezdeném ott, hogy az állategészségügyi problémák miatt nehéz helyzetbe került lakótelepeket már ellátuk alapvető élelmiszer-cikkkel, úgy hogy ezeken a helyeken sem lehet gond bevásárolni a kétnapos ünnepre. Ugyanakkor a FÜSZÉRT-tel megállapodtunk, hogy a november 6-ra programozott szállítást negyedikére hozzák előre. Ez annyit jelent, hogy a szokásos hétfő-keddi szállítási tételei

már szombaton az üzletekben lesznek. Ezen a héten 1330 mázsa húsral rendelkezik a vállalat, amely mennyiség mind a vásárlói forgalom igényeit, mind a közegészségügyi követelményeit kielégíti. Ebből a mennyiségből 470 mázsa húst hentesáru gyártására hagyunk vissza, 860 mázsát pedig tokehúsból értékesítünk. A baromfiipari termékekből 240 mázsa hús forgalomba hozásával számolunk, mely mennyiség egyharmada előhűtött, kétharmada pedig fagyasztott baromfi hús lesz. Kiegészítőanyagok lesz a tej-, tejtermékekellátás is: a Hajdú-Bihar megyei Tejipari Vállalat visszaigazolása szerint november 5-én 520, november 6-án pedig 65 hektoliter tej érkezik a boltokba. Ugyanakkor a Hajdú-Bihar megyei Sütőipari Vállalat 5-ére és 6-ára 400, illetve 30 mázsa kenyér leszállítását ígérte. A tárgyalások során arra kértük a sütőipart, hogy az ünnep előtti napon is minél kevesebb mennyiségű előző nap sült kenyer kerüljön a boltokba. Hajdúszoboszlón 80, Hajdúböszörményben 35, Hajdúnánáson 35, Polgáron pedig 17 mázsa a kenyér- és péksüteményigény. Az új sütőüzem beállításával kapcsolatos problémák véleményünk szerint még nem szűntek meg, így nem ígérhetjük a magunk részéről, hogy a lakosság megfelelő mennyiségű és minőségű pékáruval látjuk el. Végezetül mondom el: az igényeket ki tudjuk elégíteni belföldi sörökkel is — választott a kérdésekre az élelmiszer-kisker. igazgatója.

Ezután meglátogattunk néhány üzletet, választ keresve arra a kérdésre, megérkeznek-e az áruk, hogyan kínálják azokat a boltok?

A Simonyi úti ABC-áruház hűtővitrinjeiben gyönyörű tokehús-, hentesáruszeletek sorakoznak. A zöldségek sorokban primőr szépségű zöldségtermékek. Már reggel hat órakor megérkezett az első hús-állomány. Kenyér, pékáru csak kilenc órakor jött, amikor a vásárlók száma alig párra csökkent.

A Dobozi lakótelep ABC-áruházában sem nehéz tömött kosarakat összeszedni: minden kapható, ami nem hiányozhat ünnepkor a háztartásban. Az áruellátás mellett dícséret illeti az egykori beruházást is: A Fényes udvar lakóival megduplázódott a bolt forgalma. A beruházók jó előrelátásának köszönhető, hogy az ABC-áruház zavartalanul tudja lebonyolítani a kétszeres forgalmat is.

Szó kell hogy essék az állami gazdaságok és a Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat Petőfi téri mintaboltjáról, annál is inkább, mivel ez az üzlet-kombinát Debrecen átutazóit, a Debrecenbe látogatót vidéki vásárlókat is ellátja áruval. S itt bizonyították is gazdaságirányítási rendszerünk helyes, eredményekkel járó politikája: az állategészségügyi nehézségek ellenére is garmadával áll a tokehús a raktárban, készen arra, hogy sok ezer vásárló háztartásába kerüljön.

Az áruellátás tehát jónak ígért. Reméljük, nem is lesz fennakadás a lakosság ellátásában.

(Román — Ikldy)

Tele kosárral

Megérkezett a friss hús

FÁZNAK HAJDÚBÖSZÖRMÉNYBEN

Örömben ürom

NYOMOZÁS GÁZÜGYBEN

Hajdúböszörmény városnak az elmúlt esztendőben a legnagyobb örömet a gáz adta. Az, hogy gázfűtési lakóházak épülhetnek, az egyre fejlődő üzemek gázzal üzemeltethetnek. A nagyobb városok fejlődés egyik fontos tényezője volt, hogy Hajdúböszörménybe is megérkezett a gáz.

De...

Október végén, pontosabban 31-én, 44 család fagyoskodik a júliusban átadott új lakásokban. Ez testvérek közt is 130 lakót érint, köztük kisgyerekeket, idős embereket. 44 lakásban minden rendben és készen áll, csak a meleget adó gáz hiányzik.

A két tábor: a lakók és a hivatalos szervek, csak így röviden. Az igazi tettes, mint a krimikben szokás, kiderül, de vigyázni kell, lehet, hogy az ártatlannak látszó a bűnös.

Mit mondanak a lakók?

Végre lakást kaptam, messze még a tél, addigra biztosan megcsinálják a fűtést!

Vagy, miért adnak át egy lakást anélkül, hogy nincs műszakilag rendben, de ha már kiadták a használatbavételi engedélyt beköltözöm, mert még más kapja meg a lakásomat!

Az igaz, hogy most dideregnek, de ők tehetnek róla?

A hivatalos szerv véleménye. (Kovács Miklós, a Hajdúböszörményi városi Tanács műszaki osztályának vezetője.)

Kész a lakás, kiadom a használatbavételi engedélyt, hisz csak minket szidnának, és sutogna az egész város, hogy ott áll üresen 44 lakás. Ha nem adom ki, akkor a következő van: üresek a lakások, őriztetni kellene, de nincs rá pénz és cserében hallgatni kellene a lakásra várók kérdéseit. Kiadom az engedélyt, természetesen közlöm a lakókkal, hogy gázfűtést csak október elsejére ígért a TIGÁZ. En nem tudok mást tenni. Hogy nincs gáz, nem rajtam múlik.

Az üzemekben már okosabban gondolkodtak, nem hittek az ígéreteknek, a régi módszerekkel dolgoznak még, s gáz hiányában nincs fennakadás a termelésben.

A hajdúszoboszlói TIGÁZ a városi elosztó rendszer kivitelezője és az utcai vezetéké, és természetesen rájuk vár a gázszolgáltatás is, ha van. Már júniusban kész volt a hajdúszoboszlói TIGÁZ a munkájával, megtörténtek a próbanyomások, a műszaki átadás.

A debreceni TIGÁZ a belső szerelési munkákat végezte, az is rendben van.

A távvezeték kivitelezője a Mátraaljai Szénbányák, és az üzemeltető a Siófoki Kőolajvezeték Vállalat.

Mit mondanak ők?

(Fecser Péter, a Siófoki Kőolaj-vezeték Vállalat igazgatóhelyettese.)

Nem mentegetőzök, és kimagyarázok, de mi már akár egy órán belül is üzemeltethetnénk a fűtési rendszert, vagyis lenne gáz. A következőkről van szó. A Mátraaljai Szénbányák létrehozott egy vezetékipróba részleget, azokból a dolgozókból, akik a külszíni fejtésben dolgoztak. Bizonyára tudja, hogy ez szükségmegoldás. Az országos vezetékrendszer bővítése kapcsán Hajdúböszörmény is bekapcsolódik a hálózatba. 1971-re elkészültek a tervek, a kivitelezés, a szénbányák csak 1973. június 30-ára vállalta a munkát. Az ő emberségüknek köszönhető, hogy a 16 kilométer hosszú vezetékrendszer, és átadó állomás kész, ez év október elseje volt a határidő. Nincs anyagihiány, nincs munkaerőhiány, nincs semmi fennakadás. A bűnös, a tettes azért megvan. Ma délelőtt indítottunk utat, hogy aggagatórt, amelynek segítségével vizet töltenek a csövekben, és meg lesz a tettes. Lyuk van valahol a vezetékben, ezért nem lehet üzemeltetni. (Megmondom őszintén, hasonló helyzetbe kerültem én is, amikor Siófokra költöztem — amikor a hóhért akasztják — decemberig nem volt fűtés a lakásunkban.) Erre a hibára 2-3 napon belül biztosan rátalálnak, és inkább egy későbbi, de biztosabb időpontot mondok, november 15-én lesz fűtés! A „tettesek” mi vagyunk valóban, a hivatalos szervek, valamennyien, mert úgy kellett volna terveznünk, a kivitelezéssel kész lenni, hogy ez a hibajavítás is beleférjen az ígért határidőbe. Engedje meg, hogy megvédjem a Mátraaljai Szénbányákat, jogilag nem vonhatók felelősségre, hisz a vállalt határidő csak 1973. június. Mint említettem, az épülő új lakásokra való tekintettel elkezdtek a munkát. Sőt, hiányzott az átadóállomás is, ezért a 73-as határidő, de adódott egy provizorikus megoldás, Vácott felszabadult egy, azt kapta Hajdúböszörmény.

Ugye igazam volt, megvan a tettes. Csak tárgy lévén nem vonható felelősségre. Egy lyuk nem ítéltető el, csak a hibát elkövető egyén.

Két dolog miatt érdemes volt nyomozni. Az egyik, hogy végre egy vezető beosztású egyén, aki nem hártja a felelősséget senkire sem, és ez az adott esetben — ha nem is oldja meg a problémát — szimpatikus vonás mások szemében is.

A másik, és ez a legfontosabb, a meleget nélkülözők megtudják, hogy miért nincs fűtés, és mikor lesz végre!

Sz. E.

Akinek hetvenedik magyar művészetének edény és akarat tiszteletre zója a „soha meg nem é faggatni a létnek, sorsnatói elhivatottságérzése a bár a profétaság elemei szén, a szándék mindvég profétaságnak Illyés mag

Kevesekben élné nap József Attilában olyan í tetni az együvé tartozás érdem és hatalmas felelő mára: a nép. A fogalom esettét földtúrót, s jelen kat, kikáromkodott vagy magával a „tengerként” szellérsors világa táptal élni csak úgy tud, ha g Illyésben a pusztá deter

Közben szemleli ne mindvégig megírva. mondja. Eszköze: a szó. feltárlának minden titka regény, esszé, tanulmány nül néhez írói feladat s ták néhez, melyből vétele a történelmi idő mely s

Sorsa nem mindenn egrespusztáról, soha le nagy indulatot hozva Műveltsége sem minden Amozáról. Bonyhádról m amit népe sorsáról a fel ezt a sorsot 1945-ben, s a gáló szenvedéllyel kutató szándék: „Földatom... szép szándék igazolót Mind a prózáikat a pusztáról, Kossuthról, Dózsáról cosan és hetyken szembe csolta a magyar lírát. De ket is, a tervezett, de mé a „kölesdi harcrol”, vita „csattanó feleleteket”, fé le nem fordított alkotás szándék belőlük is ilyen zettünk sorsát, s bajaiban neiert a népet — érte, és

Szemleli nagyhatalom gára is érvényes és igaz: Hetvenedik születés: S kívánjuk: a lélek kör lyezné.

Kr

„Az utolsó másfél é költőink közül csak Ar nán és Illyés Gyulának a az a sorselony, amit a vagy „tolsztoji” jelzővel nének. E jelző itt művészi nél többet jelent: az egy csak a görög képzetelvi vágott kiteljesedését sze kelteni... Miért nevez Gyula életútját goethei tojinak? Mert megadato teljes emberi lét végig dent birtokba vett, ami csaknem egy évszázadból ható volt... Megadatot keveseknek, hogy egyszer dattal figyeljen minden ban: az alul levők érdek latalival, a fentieket elíté dlélyel — és ugyanakkor vők lelkiismeret-furdalás ségével, a lentiekért ör forradalmi szellemmel. ve századunk társadalmi, és gondolati jelenségeine is. Geológiai szondázások nyeire hasonlít. Térkép s század reményeiről, hite dalmi próbálkozásairól, forradalmairól, művészi ről, szívós ellenállásokró lem, a humánus szembe ről.” (Váci Mihály)

***

„Alig van írónk, aki hogy elkötelezte és ad helyének. Illyés talán a akinek egész életműve

SZORÍT A CIPŐ

Szorít.

Igenis, szorít. Már mint a cipő. És sajnos nemcsak engem szorít, hanem bizonyára nagyon sokunkat. Még akkor is, ha esetleg sikerült kényelmeset választani, és még akkor is, ha néhány hónapi használat után is látszik rajta, hogy cipő maradt. Akkor is, ha nem repedezik meg a felső része, akkor is, ha nem válik le a talpa.

Mondom, szorít a cipő. Még akkor is, még ilyen optimális körülmények között is, és még akkor is, ha nem beszélünk róla eleget.

Már mint arról, hogy igen-igen rászoktunk mi a műanyag talpú cipőkre, amelyekhez aránylag elfogadható áron hozzájuthatunk. Ez eddig rendben is lenne. De az már nincs rendben, hogy egyszerűen megfelelkezünk egy nagyon fontos tényezőről, hogy ezek a ci-

pők nagyon egészségtelenek. Láb legyen, amelyik állja.

Es erre most már a szakemberek is és az orvosok is határozottabban kezdik felhívni a figyelmet. A műanyag talp ugyanis annyira szigetel, hogy még minimális szellőzési lehetőséget sem biztosít az ilyen cipő viselőjének. Így aztán a lábak gombás megbetegedése hovatovább népbetegségnek számít, és ez a betegség nemcsak igen kellemetlen, de a gyógyítása is meglehetősen hosszadalmas, körülményes.

Bizonyára érdemes lenne és tanulságos, egy felmérést végezni: milyen összefüggés van az egészségtelen cipők viselése és a gombás lábmebetegedések között? Aligha kétséges, hogy meglehetősen szomorú képet kapnánk.

Szorít tehát a cipő, a műanyag talpú cipő, és jó lenne ezen változtatni valamit. Örvendetes, hogy az első, ilyen irányú lépések már megtörténtek, hogy a szakemberek komolyan gondolkoznak a megoldási lehetőségeken.

Tudjuk, a megoldás csak egy lehet: egészséges, bőrtalpu cipők forgalomba hozása. Mert az, ami most van, mindennek nevezhető, csak készletnek nem. Bőrtalpu cipőt manapság már szinte lehetetlen állami boltokban kapni. Akinek igénye — és főleg sok pénz! — van erre, az többnyire maszekhoz fordul, ahol 500-600 forint körüli áron már hozzá is juthat a cipőhöz. Ezt viszont nem sokan engedhetik meg maguknak. Maradna tehát a javaslat, hogy a cipőgyárak készítsenek több bőrtalpu cipőt, a kereskedelem pedig hozzáférhető áron

hozza forgalomba. Igen ám, de ezen a ponton nagyon „kényes” kérdéshez értünk. Mert elég csak egy kis körséta a város kirakatai előtt, és máris meggyőződhetünk arról, hogy a bőráruk nagyon drágák, most drágábbak mint tavaly voltak, és aligha van sok remény arra, hogy jövőre lejjebb megy az árak.

Bár segíthetne ez a kis cikk vagy bármi más jó ötlet a probléma megoldásán! De — félek — ebből nemigen lesz semmi. Mert azt is tudjuk, hogy a mi országunk bőrében szegény, az iparnak biztosan megvannak a maga „kis” beszerzési gondjai, és az árak bizonyára ott sem mérsékeltek. Szinte evidens tehát, hogy mire cipő vagy zakó vagy kiegészítő kell, akkor már kis vagy szerényebb jövedelmű embernek

jobb nem is nézni, mert még csúnya gondolatai támadnának.

Nem kell hozzá tüzetesebb vizsgálat, hogy észre vegyük: kétféle ellentmondás is van itt. Egyik az egészségügyi követelmények és az alig-alig hozzáférhető bőrtalpu cipők között van, a másik pedig a vásárlói igények és ugyancsak a bőrtalpu cipők között.

S végezetül még csak annyit: ha ezek után valaki megkérdezné tőlem, mit gondolok, enyhül vagy fokozódik a következő hetekben, hónapokban ez az ellentmondás — csak a reményemet fejezhetném ki az enyhülésre.

De arra már nem mernék fogadni, hogy valóra is válik ez a reményem.

(ku—ti)

nak ök?
ter, a Siófoki Kőolaj-
alat igazgatóhelyette-

egelőzés, és kimagya-
rni már akár egy órán
peltethetnénk a fűtési
gyis lenne gáz. A kö-
ran szó. A Mátraaljai
létrehozott egy veze-
eget, azokból a dolgo-
a külszíni fejtésben
nyára tudja, hogy ez
dás. Az országos ve-

bővítése kapcsán
ény is bekapcsolódik
1971-re elkészültek a
itelező, a szénbányák
nius 30-ra vállalta a
ő emberségüknek kö-
y a 16 kilométer hosz-
ndszer, és átadó álló-
év október elseje volt
ncs anyaghány, nincs
ny, nincs semmi fenn-
nős, a tettes azért
élelőtt indítottunk új
egátort, amelynek se-
tőltenek a csövek-
sz a tettes. Lyuk az
re a hibára 2-3 na-
osan rátalálnak, és
ésőbbi, de biztosabb
dok, november 15-én
tettek" mi vagyunk
atalos szervek, vala-
rt úgy kellett volna
kivitelezéssel kész
a hibajavítás is be-
ert határidőbe. En-
gy megvédjem a Mát-
nyákat, jogilag nem
össégre, hisz a vállalt
1973 júniusa. Mint
épülő új lakásokra
elkezdtek a mun-
anyozott az átadóállo-
a 73-as határidő, de
ovizorikus megoldás,
adult egy, azt kapta
eny.

volt, megvan a tet-
lévén nem vonható
gy lyuk nem ítélt-
hát követő egyén.
liatt érdemes volt
egyik, hogy végre
osztású egyén, aki
felelősséget senkire
adott esetben — ha
meg a problémát —
onás mások szemé-

ez a legfontosabb, a
ülőzők megtudják,
ncs fűtés, és mikor

Sz. E.

... mert még csú-
madnának.

tüzesebb viz-
vegyük: kétféle
an itt. Egyik az
telmények és az
tő bőrtalpu ci-
a másik pedig a
és ugyancsak a
ött.

csak annyit: ha
megkérdéznél tő-
nyhül vagy fo-
zó hetekben, hó-
ellentmondás —
et fejezhetném ki

m mernék fogad-
s válik ez a re-

(ku-ti)

ILLYÉS GYULA

70 ÉVES

Akinek hetvenedik születésnapját ünnepeljük, Illyés Gyula, korunk magyar művészetének egyedülálló alakja. Pályája az önmegújító szenvedély és akarat tiszteletre méltó példája. Magartartásának motiváló jellemzője a „soha meg nem elégedés”: sohasem szűnt meg okát, értelmét, célját faggatni a létnek, sorsnak, nemzeti történelemnek, személyes életnek. Költői elhivatottságérzése a kezdetektől erős. A költő népzéve — vallja, s bár a prófétaelemi nem azonos módon jelentkeznek életútjának egé- és prófétaelemi Illyés magyarságtudata.

Kevesekben él napjainkban, de Petőfi óta is talán csak Adyban és József Attilában olyan felelősségérzet nére írást, mint Illyésben. Megőriztetni az együvé tartozás tudatát, a nyelvet, magyarnak lenni — Illyésnek érdem és hatalmas felelősség. A magyarság szűkebb jelentése a költő számára: a nép. A fogalom használata ismét Petőfivel azonos. Jelent minden esettől földtúrót, s jelenti különösen a puszták népét. Illyés az ő akaratukat, kikáromkodott vagy sírba vitt, de sohasem teljesült akaratukat hozta magával a „tengerként hullámzó latifundiumok pusztáiról”. A pusztai zsellérsors világa táptalaj lett számára. Láthat bár koronájával világokat, élni csak úgy tud, ha gyökerével ebbe kapaszkodik. Ha Adyban Zilah, Illyésben a puszták determinálódott — amivé lett, általa, általuk lett.

Közben szellemi nagyhatalommá növekedett. Erkölcsi szabadságát mindvégig megőrizve. „Feladatam csökkenteni az emberi szenvedést” — mondja. Eszköze: a szó. Makacs, ellenálló anyag, de Illyés előtt alighanem feltárulnak minden titkai. Fel a líra, fel a dráma, fel az epika titkai. Vers, regény, esszé, tanulmány, dráma, farce, vígjáték: mindahány a hihetetlenül nehéz írói feladat szolgálatában áll. Hősei, alakjai, modelljei: a puszták népe, melyből vétetett, s az ország népe, amellyé lett. Mindegy, hogy a történelmi idő mely szakaszát vizsgálja s vizsgálattja általuk.

Sorsa nem mindennapi. Túlságosan mélyről indult, a dunántúli Rác-egrespusztáról, soha le nem kopó dialektust és hatalmas elszárást, nagy-nagy indulatot hozva magával. S Párizsig, a Sorbonne-ig meg sem állt. Műveltsége sem mindennapi. Európért magyar! — amit Rácégresről, Ozoráról, Bonyhádról magával hozott, amit a gimnazista kamasz tanult, amit népe sorsáról a felnőttség éré ifjú elkormányodva megértett, ahogyan ezt a sorsot 1945-ben, s azóta is folytonosan nemzetváltató, történelemvizsgáló szenvedéllyel kutatja: mind ott van e két szóban. S ott mindvégig a szándék: „Foladatam...” Életművéből nem lehet példákat kiemelni. Ha e szép szándék igazolót keressük, felboncolhatnánk valamennyi művét. Mind a prózákat a puszták népéről, Párizsról és az illegitimitásról, Petőfi-ről, Kossuthról, Dózsáról és a halálról is, mellyel paraszt apai módján dacosan és hetykén szembeszé, s verseit, melyekkel európai áramkörbe kapcsolta a magyar lírát. De említhetjük bátran a meg nem született műveket is, a tervezett, de még föl nem támadott alkotásokat Csokonai életéről, a „kölesdi harcokról”, vitacikket és tanulmányokat, sőt a „emberi nyelvre” még le nem fordított alkotásokat, a lélek könyvespolcának darabjait. Cél és szándék belőlük is ilyen süttött volna — ilyen süthet! —: megismerni nemzetünk sorsát, s bajaiban gyámolítani, ha kell, átkozni és káromolni büneit a népet — érte, és sohasem ellene.

Szemleli nagyhatalom — mondtuk. Amit Veres Péterről szolt, önmagára is érvényes és igaz: „Életmű vitatársa életmű.”

Hetvenedik születésnapját ünnepli. Köszöntjük őt szívből, tisztelettel. S kívánjuk: a lélek könyvespolcáról bár minden művet asztalunkra helyezzék.

Cs. N. I.

Kritikusok Illyésről

„Az utolsó másfél évszázadban költőink közül csak Arany Jánosnak és Illyés Gyulának adatott meg az a sorselény, amit a „goethei” vagy „tolstojai” jelzővel tisztelhetnénk. E jelző itt művészi minősítésnél többet jelent: az egyéni életnek csak a görög képzeletvilágban sóvárgott kiteljesedését szeretné érzékelteni... Miert nevezem Illyés Gyula életútját goetheinek, tolstojinak? Mert megadott neki a teljes emberi lét végigélése. Mindent birtokba vett, ami korából — csaknem egy évszázadból — felfogható volt... Megadott neki, ami keveseknek, hogy egyszerre két tudattal figyeljen minden pillanatban: az alul levők érdekével, indulataival, a fentieket elítélő szenvedéllyel — és ugyanakkor a felül levők lelkiismeret-furdalásos bölcsességével, a lentiekért örökké vivő, forradalmi szellemmel... Életműve századunk társadalmi, művészeti és gondolati jelenségeinek lexikona is. Geológiai szondázások gyűjteményeire hasonlít. Térkép a huszadik század reményeiről, hiteiről, forradalmi próbálkozásairól és bukott forradalmairól, művészi kísérleteiről, szívós ellenállásokról, az értelem, a humánus szembeszegüléséről.” (Váci Mihály)

„Alig van írónk, aki ne vallaná, hogy elkötelezettje és adója szülőhelyének. Illyés talán az egyetlen, akinek egész életműve is onnan

ered. Ozora végigkísérte életét. Vele nem a stilizáló, megszeplítő vallo-más iratta, hogy „író e földből él bennem, e rövid hajdani látványból”. Ozorából mérték lett, mindennek viszonyítási pontja, ahonnan az élet és az irodalom, történelem és nemzet, Európa és modern művészet — áttekinthető, de föl is becsülhető. Egy néma, társadalmi emelkedéstől elzárt népréteg megszólaltatására készült —, a legmagasabb eszmények emelkedettségével. Irodalmunk sokáig szenvedte hazaiság és európaiság hasadását. Illyés mintha hírből sem ismert volna ezt az életműveket torzóvá csonkító adottságot. Megírta a faluvizsgáló irodalom klasszikus művét s utána kiadta a francia irodalom kincsesházát; a legmagyarabb költőről érkezett, de épp oly biztonsággal vállalkozhatott Eluard értelmezésére; Molière-ről vagy Racine-ről ugyanazzal a magától érte-tendő természetességgel beszélt, mint Teleki Lászlóról. Az Ady utáni irodalomban is változatlanul időszerű kíváncsalom volt megtalálni a hazai gondok és az európai mérték összhangját. Illyés Gyula joggal írhatta le, hogy „Ozora, tudnivaló, Rómával teljesen egybevágóan hét hegyen emelkedik”. Illyés Ozoráját egybeépült a világgal. A „puszták népe” vele belépett a világirodalomba. Népisége a nemzeti és az emberi érdek párosításából nyeri egyéni színét és új költői irányt teremtő jelentőségét.” (Béldi Miklós)

„Mindig egyet akartam szolgálni: a népet”

„Soha nem akartam író lenni. Csak rengeteg töprengés után... Feladatam csökkenteni az emberi szenvedést. Nem tudom megszűntetni, de csökkenteni igen. Szépet ír, elringató, megnyugtató az idegeket. A másik, ami ehhez kezdettől fogva társadalmilag is járul: Enyhíteni az emberi butaságot és a szadizmust. — Soha nem voltam meglegedve a munkámmal. Apám felhúzza a kerékre a ráfot, az munka volt, elvégeztek valamit. En ilyen érzést nem kaptam a munkámtól. Ezért irigylem a szobrászokat, festőket, akiknek anyaguk van legalább. Önbizalmam nem kaptam a műveimből, még kevesebb önhittséget. Az én érdemem csak annyi, hogy az anyám nyelvét megtanultam, hogy általa jó nyelvet beszéljek, tudom, mi a ritmusa a magyar prózának. Nem becsülöm le a munkámat. Ha nem csinálhatnám, felakasztanám magamat.”

„... egy népek milyen a lelki-
laga”

„Egész életemben iparkodtam egyértelmű lenni, gyakran éppen a családom tartott vissza, hogy ennek az egyértelműségnek a jegyében ne cselekedjem legelőbb érdekeim ellen. Azt hittem, méltatlanab-bul nem bánhat a magyar irodalom valakivel, mint ahogy Babitscsal bánt. Tévedtem. Itt állok proletár-paraszt származással, írói munkám-mal mindig egyet akartam szolgálni: a népet, a közösséget, tulajdon-
képpen életemben nem is írtam mást, mint a népről szóló műveket — és csak fogom a fejemet. Mosakodásnak tetszene, ha egyértelműen szocialista gondolkodásomat kelle-n bizonygatnom — erről nem írhatok, ezt nem tehetem.”

„Nemzetemhez — bármely végzet adta közösséghez — azzal óhajtok tartozni, hogy vállalom. Valóság-gal vállalni kényszerülök. Mégpedig minél sanyarúbb helyzetben van, minél kevesebb jóban tud részle-tetni, annál inkább. Ahogy a puber-tás szertelenségei után igenis vállalom szüleim: épp azért, mert szin-ten sanyarú helyzetben éltek; in-kább a szenvedést, a rosszat kóstol-tatták meg velem, mintsem a jót.”

„Hogy egy népek milyen a lelki-
világa, a lelki képe, annak kiala-kítása nyomosan hozzájárul, hogy milyen tükröt tartanak elébe.”

„A világon mintegy tizenötmillió ember tartozik a magyar anyanyel-vűek közösségébe. Közülük csak tízmillió használja a közösség nyelvét az anyanyelvét. Minden harmadik magyar e közösség keretén kívül kisebb-nagyobb tá-volságra — van, hogy tízezer kilo-

méterre — él. Változó anyagi, illet-
ve osztályhelyzetben, sokhelyütt teljesen egyenrangú polgárként a zömükben más nyelvű közösségek-nek. De még a legtökéletesebb poli-
tikai és gazdasági egyenrangúság esetén is valamiféle hátrább szo-
rultságban mindaddig, amíg teljes egyenrangúsággal anyanyelvén tud-
ja vagy akarja magát kifejezni.”

„Ellentétben azokkal, akik a poli-
tikai internacionálé megvalósulá-sától a nemzetek azonnali eltűnését várták, Lenin azt vallotta, hogy a nemzetek a társadalmi fejlődés ma-gas fokán is sokáig megmaradnak, már csak azért is, mert a munkás-
osztály megerősödése attól is függ, hogy nemzeti határai között miképp tud és akar az új életre megszer-
vezkedni. Ezek az ő szavai: »a haza, vagyis az adott politikai, kulturális és társadalmi környezet a prole-tariátus osztályharcának legfonto-
sabb tényezője». Ezek szabják meg harcának alakulását. Következő-
képp nem lehet számára közömbös országának sorsa sem.”

„Nemzeti, aki jogot véd; nacio-
nalista, aki jogot sért.”

„A nemzetközi tudatban ma sem egészen kedvező rólunk a kép. Legfontosabb „sorskérdés”-einkről, hogy Magyarország a legkisebb a születések és világviszonylatban is legnagyobb az öngyilkosságok szá-ma, erről engem jöszérével csak külföldi faggató — mi lehet ennek az oka, hol van ennek irodalmi áb-
rázolása?”

„Aki zokog: üvöltve bizik”

„Egyháziak vagyunk. Új éneklő kanonokság fenyegeti az irodalmat. Igazat kell énekelni. Legalább ez-zel szolgáljuk meg helyzetünket. A politikusknál többet kifejezhet az író, de csak az igazat. Felel érte. A magyar szellemi életnek óriási felelőssége van a néppel szemben.”

„Fehér holló például egy regény, egy novellakötet a nemzet két alap-
vető osztályának, a munkásságnak és a parasztságnak az életéről, problémáiról, pedig ma sem köny-nyű, ma sem problémátlan az éle-tük. Sőt mi több, az ilyen írásoknak nincs is elég becsületük. Eluralkod-nak az értelmiség réteg — sokszor felnagyított, mondvasznált — pro-
blémái, s ebben jócskán ludas a mai fiatal prózáiról nemzedék is. Annak idején a két háború közötti fiatal generáció sokkal jobban ismerte az országot, s pontosabban képet adott róla, mint a maiak.”

„Magam is azok közé tartozom, akik egy-egy diszterem pezsgős po-harai előtt azt számolják, az egész semmire se jó diszgyülekezet köny-
nyen vidámuló népei közt, hogy hány pohár sört vesz ez el munka-

padon és dülöszélen ebédezők tá-
nyérja mellől... Lakást, lakást, la-
kást: házasulandóknak, családok-
nak jó lakást. És az egyesnek is
családra elég jövedelmet! Itt kezdő-
dik a kultúra!”

„Az ifjúság nem bennünket tart
elviselhetetlennek. Azt, ami szerin-
te bennünk múltbeli, halott, mér-
gező. Amit nekünk is ki kell dob-
nunk magunkból; ha képesek va-
gyunk rá. Ha — nem kis ellentmon-
dás — meglehetünk nélküle!”

„... egyre több az öregember, és
egyre több lesz. Amilyen mérték-
ben az emberiség elveszti a lelkét,
olyan mértékben ragaszkodik a tes-
téhez.”

„En azt érzem, hogy Magyaror-
szág szelárnyékban van. Áldhatjuk
a körülményeket. Régen volt ilyen
nyugodt élete a nemzetnek. Most
kellene megoldani sok mindent.
Tisztázni. Van-e egyáltalán magyar
nép? Most meg lehetne csinálni. Ez
a reformok, fogalmi tisztázások év-
tizede. De a szellemi életünk ezt
nem appreciálta. Ki leszünk téve
megint a körülményeknek, ha nem
lesz elég belső energiánk. Nagy a
belső közöny. Van egy szemlélet,
amelyik nem szereti a magyar né-
pet. Pedig most lehetne tenni. Nem
a parlamenttől várni, mit szervez
meg, hanem te, mint szellemi em-
ber, mit teszel értük...”

„A költő fülében a legdermesz-
tőbb jaj voltaképpen a legharsá-
nyabb örömgény: gyermeki, állati
— szemérem nélküli — ragaszkodás
az élethez, vad idegenek segítségül
hívásával. Aki zokog: üvöltve bizik.
Emlékezzünk Camus jó mondatá-
ra: a pesszimista művészet contra-
dictio in adjecto. Ami szép, az ma-
gában jó. Csak értsük kibontani,
minél többen.”

„Mi magunkért...”

„Ha 1918 után Liszt, 1945 után
Bartók nem szerezett egy vonásnyi
megértést, nem valószínű, hogy
mondjuk Krúdy, Nagy Lajos vagy
Kosztolányi szerzett volna. Vagy
szerezne. Megvédett vajon csak
egyetlen görög telepet a lausanne-i
békátárgyaláson a görögöknél a
pajzs, melyet — Homérosz kalapá-
lalt?”

Mi magunkért kell világirodalmi
rangúknak lennünk. És elsősorban
is a saját szemünkben.”

„Szerintem azt hívják provincia-
lizmusnak, ha valaki Bugacon úgy
viselkedik, mintha Párizs közepén
élné.”

„Semmi nem tesz olyan tájéko-
zatlanra, mint a kevés tudás döly-
ve. Világfi is lehet provincionális.
Nemzetünk belső leszőlő közt ezek
nyüzögnek. A típusnak... mai ne-
ve: kozmopolita muca. Aki négy
nyelven korlátolt, az négyszeresen
korlátolt, ugyancsak a fennhéjzá-
sa folytán.”

„Furcsa történelmi fejlődése kö-
vetkeztében annyi egyéni baja van,
annyi specifikuma a magyar élet-
nek, így a szellemi életnek s kö-
vetkezésképpen a költői életnek is,
hogy ezt nem érezni: elmaradott-
ság. Vannak persze költők, akik
látszólag nem érzékelik; úgy visel-
kednek, mintha itt tökéletes Euró-
pa volna, vagy a magyar hiánytalan-
ul európai nép volna. Ezeket szin-
te irigylem. A legjellemzőbb Kas-
sák és Szabó Lőrinc, bár nem tu-
dom, hogy erre vonatkozóan nem
lehet-e valamit kiszűrni a műveik-
ből. Mert jól tudom, nagyon is ér-
zékeltek az itteni helyzetüket, csak
másképp fejezték ki.”

„... az a makedón költő, aki a
környezete problémáit nem veszi
tudomásul, légüres térben él. Pro-
vinciális, épp azért, hogy ignorál-
ja provinciáját.”

„Rengeteg ember van, aki a fele-
lőség alól feloldotta magát, nem is
érzi. De ehhez igen tehetségesnek
kellene lenni. Ha egy közép-, vagy
negyedtehetség elviseli, hogy el-
tartsák, szinte semmiért, az nagy
baj. Erkölcsi felelőssége van min-
denkinek. Meg kell szolgálni, amit
a közösség ad.”

„A legújabb magyar irodalomra
vigasztalóan az jellemző, hogy
amilyen mértékben kifejti tehetsé-
gét valaki, mint író és művész,
majdnem olyan mértékben kapja
meg a felelősségtudatot: helyt kell
állni fokozottabban és becsületes-
nek, emberiesnek kell lenni; és
nem lehet, ha az ember igaz hu-
manista, ellépni a könnyű siker fe-
lé, a földadat területéről.”
Az oldalt összállította:

Márkus Béla

Nagy siker volt Debrecenben is Illyés Gyula Kegyence. Képpünk kettő a főszereplők közül: Olsavszky Éva és Dózs László.

Vásár!

KARÁCSONYI ELŐZETES A JÁTÉKBOLTOKBAN

Több száz cikk 20 százalékos engedménnyel!

Csak november 11-ig!

Hajdú-Bihar megyei VEGYESIPARCIKK-KISKERESKEDELMI VÁLLALAT

A HAJDÚ MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

az 1973. évi beton és vasbeton előregyártó, valamint transzportbeton kiadó kapacitásának kitöltésére

IGÉNYBEJELENTÉSEKET 1972. november 15. és december 15. között ELFOGAD

Az érdeklődőknek részletes műszaki tájékoztatást nyújt az IPARI FŐMÉRŰKÉSI ELŐKÉSZÍTÉS Debrecen, Balmazújvárosi út 10. szám alatt

Telefon: 17-925/116

E heti ajánlatunk:

XIII. SZ. AUTÓJAVÍTÓ VÁLLALAT KERESKEDELMI RÉSZLEGE DEBRECEN, Balmazújvárosi út 14. szám. Telefon: 12-633

Személygépkocsokhoz autófelszerelési, autópótlási cikkek, pótalkatrészek és autótisztítók.

Zsiguli gépkocsikba üzemanyagotöltő-nyílásra zárszerelés, rádlőbeszerelés a helyszínen.

Felújított Csepel 450 billenős tehergépkocsi és különböző típusú, használt tehergépkocsik, ZIL-130-as fűdarabok raktárról, bizonyítvány tehergépkocsik értékesítését vállaljuk.

ALKATRÉSZEK BONTÁSBÓL személy-, tehergépkocsikhoz, dömperekhez, vontatókhoz, pótkocsikhoz, fűdarabok, alkatrészek, karosszéria Warszáwhoz, komplett dömperek most KAPHATÓK!

VÁSÁROLUNK elfekvő és típuson kívüli új gépjárműalkatrészeket és fűdarabokat, megegyezéses áron. Komplett járműveket, Karambolos kocsikat. Használt motorokat, egyes személyes tehergépkocsifutókhoz NAPI ÁRON.

Dolgozókat alkalmaznak

Szakképzett szakács és konyhamészáros munkásokat felvesz a Hajdú-Bihar megyei Vendéglátó Vállalat. Jelentkezés: a vállalat munkügyi osztályán, Vörös Hadsereg útja 54. sz.

Férfi betanított és segédmunkásokat felvesszünk. BIOGAL Gyógy-szergár, Debrecen, Pallagi út 13. Takarítónőt azonnali belépéssel felvesszünk. Jelentkezni lehet Debreceni Építőipari Szövetkezet, Hatvan u. 43. III. emelet, gondnoknál.

Női segédmunkásokat felvesz az egyetemi menza cukrászüzeme. Jelentkezés: Debrecen, Egyetem tér 1.

Felvesszünk örportásokat, férfi öltözőőröket és fiatalok lányokat takarításra. BARNEVAL Debrecen, Diószegi út 1.

Magas kereseti lehetőséggel, három munkahelyre, magasneműsű kazánhoz gyakorlati rendelkezéssel, vizsgázott kazánfűtőt keresünk. Leveleket: „Belvárosi üzem” jellegre a kiadóba.

Budapesti Zsinórgyár 16 éven felüli női munkásokat keres 1-2 műszakos munkára. Leányviszállás biztosítva. Jó kereseti lehetőség. Jelentkezni: Szalag- és Zsinórgyár Zsinórgyára, Budapest XIII., Váci út 173.

Agrártudományi Egyetem Kísérleti Telepe kismacsi telephelyére egy fő éjjeliőrt keres, fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni 7 órától 17 óráig, a telepevezetőnél.

Debreceni Víznyelző Vállalat keres azonnali belépéssel vízvezeték-szerelőket, vízmerő-leolvasót és segédmunkásokat. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet: Kossuth utca 43. munkügyi osztály.

A Hosszúhátú Állami Gazdaság azonnali felvételre keres állandó munkára — lehet szakképzetlen is — hentes munkához és nagyüzemi szintű főzéshez jól értő férfi munkásokat. Fizetés megegyezés szerint. Munkásszállás, üzemi étkezés és gazdaság központjában biztosított. Jelentkezés személyesen vagy írásban a gazdaság főnökövel.

A konzervgyár üzemi gyakorlati rendelkező gépészmérnököt keres a gyárvezetői gyakorlati rendelkező gépészmérnököt, felsőfokú és középfokú élelmiszeripari technikusokat, gyors- és gépirókat, husipari szakmunkásokat, tmk-lakatosokat, daraboló szakmunkásokat és férfi öltözőőröket alkalmaz. Jelentkezni lehet: Monostorpályi út 92.

Felvesszünk betanított munkára 16 évet betöltött nőket kétműszakos munkahelyre és 18 évet betöltött férfiakat kettő, illetve három műszakos munkahelyre. Lakatos, villanyszerelő szakmunkásokat (nyugdíjas is lehet). Jelentkezés: OGX Budapesti Palma Gumigyár, Bp. IX., Lenhossék u. 3. Telefon: 140-860, 136-880.

16 évet betöltött lányokat szövőnek és csévelőnek felvesz a PTM Angyalföldi Szövőgyára. A betanítási idő szövőnek 8 hét, csévelőnek 3 hét. Ezen idő alatt kb. havi 1050 Ft bruttó fizetést és napi egy forintért ebédet biztosítunk. Lakást minimális térítés mellett adunk. Jelentkezés írásban a gyár munkaelektromosánál. Budapest XIII., Szekszárdi út 19-25.

Közgazdasági technikus végzettséggel és gyakorlati tapasztalattal rendelkező szakképzett azonnali beállítással felvesszünk. Jelentkezés: Téglás- és Cseréipari Vállalat Debrecen, Kálvin tér 9. VI. 634. sz. Segédmunkást, készáru raktárba férfi munkásokat, asztalos szakmunkákat, valamint háromműszakos munkakörbe érettségizett férfiakat segédművezető gyakorlatnak felvesz: Szalag- és Zsinórgyár Debrecen, Bethlen u. 30-32.

Szervező, irányító készséggel több éves szakmai gyakorlattal rendelkező

főmérnököt keres

vegyes profilú iparvállalat

Fizetés megegyezés szerint

Ajánlatokat „Debrecen 157 376” jellegre a Magyar Hirdetőbe kérjük

Takarítónőt azonnal felvesz a Fogtechnikai Vállalat. Dózsa György út 25.

Asztalos szakmunkásokat, segédmunkásokat azonnal alkalmaz az Asztalos Javító Ipari Szövetkezet, Debrecen, Bem tér 2.

Debreceni Víznyelző Vállalat keres azonnali belépéssel vízvezeték-szerelőket, vízmerő-leolvasót és segédmunkásokat. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet Kossuth u. 43. munkügyi osztály.

Közgazdasági technikumot végzett, statisztikai munkakörben jártas fiatal férfi munkásokat felvesszünk. EPEG Alkatrészgyára, Debrecen, Ispóthy u. 10.

A MAGYAR GÖRDÜLŐ-CSAPÁGY MŰVEK

felvételre keres férfi betanított és segédmunkásokat

Jelentkezni lehet MGM Munkaelektromos

Csoportjánál DEBRECEN Szabdaság útja 113. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ

Egerszobás, konyhás, spájzos, előszobás, kertés család háza eladó. Szikra u. 11.

Eladó egy szoba, konyha házzal, beköltözéssel. Bálint pap u. 12.

Eladó kétszobás összkomfortos házrész másfél szobás hasonló főbérleti cserével I. emeletig. „Csak belvárosban lehet” jellegre a kiadóba.

Derecskén, Rákóczi u. 19. számú családi ház 300 négyzetlábos telekkel kétrészesben eladó.

Beköltözhető szoba, konyha, kamrával lakással belvárosi házrész eladó. Telefon: 17-962.

Salkótarjáni háromszobás összkomfortos, új, kertés családi házam garázzsal hasonló debreceni elcserejéért, esetleg eladnám. Érdeklődni: 16-336-os telefonon.

INGATLAN

Hajdúszoboszlón, közel a fűrészház 85 négyzetlábos teljes kőművesi gyűmölcsös üdülőtelek sürgősen eladó. Érdeklődni: Bányász u. 38.

Gyümölcsös, 800 négyzetlábos tölpe almás Nyuláson, megosztva is eladó. Érdeklődni: Bajcsy-Zs. u. 9. délután 5 után és szombat vasárnap.

200 négyzetlábos telek eladó. Katalin u. 55.

Debrecenből egy kilométerre 400 négyzetlábos gyűmölcsös beköltözhető új házzal eladó. Érdeklődni: Böszörményi út 99.

ALBÉRLET

Kiadó bútorozott szoba két személy részére. Kishegyesi út 19.

Két személy részére külön bejárattal bútorozott szoba kiadó. Besze János u. 14.

Fűtött szobába fürdőszoba-használattal egy, vagy két lányt felveszünk. Bihari út 4/D, Vágónidhöz közel.

Lányoknak bútorozott szoba kiadó. Kúrtos u. 3. (Kisállomás mögött).

Központi fűtéses szobába fürdőszoba-használattal diáklányokat felveszünk. Érdeklődni 5 után. Pényes udvar 1. VI. 35.

Külön bejárattal bútorozott szoba azonnali kiadó. Budai Eszaiás u. 63.

ÁLLÁS

Gépirát vállalat Valszt „Precia” jellegre a kiadóba kérék.

Szűrés ismeretségi körrel, jócskán tapasztalattal rendelkező fiatal ember elhelyezkedne anyagbeszerző vagy üzletkötői beosztásba termelőszövetkezetben vagy kisebb kft.-hez. Ajánlatokat „Mellékzetekben is” jellegre a kiadóba.

Jól képzett fiatal asztalos állást vállaltatna. Ajánlatokat „SZIM” jellegre a kiadóba.

KULTÚRCIKK

Fekete plató eladó. Érdeklődni 4 óra után, Szabalya u. 5.

JÁRMŰ

BMW-Iséta kiskocsi, motorerőképpár jogostávval vezethető, üzemeleges állapotban eladó Nyírmartonfalva, Kosuth u. 41.

Eladó 750-es Zündapp motorerőképpár, teher- és személyoldalkocsival, pótkalkatrészekkel és 350-es IZS motorerőképpár teheroldalkocsival, újszerű állapotban. Érdeklődni: Dimitrov u. 27. sz. Bodnárék.

HÁZASSÁG

38 éves, saját házzal és gépkocsival rendelkező, önálló iparos, házasság céljából megismerkedne hozzáillő nővel. Szeretném a pontosságot” jellegre a kiadóba kérem a választ.

BŰTOR

Olcsón eladó: szép kombinált szekrény, kétajtós szekrény, háromajtós szekrény, fényezett háló, hármastűkör, két szék heverő, ágyneműtartó, négyzetlábú asztal, olajkályha, csóvel, sodrony, macra, kihúzható asztal. Könyvszekrény. Attila tér 1.

Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János u. 13.

Fényezett, ággybetétes dióhálo, hármastűkörrel, valszínű cserépkályha eladó. Landler Jenő u. 20.

Eladó fényezett ruhaszekrény, ágyak és sodronyok, matracok, reklámgyári, konyhasztal, hokedli, szőnye, tüzhely, kis kombinált szekrény. Pacsirta u. 28.

KÖZÜLETEK! MAGÁNOSOK FIGYELEM!

SZÍNES DRÓTÜVEG ÉRKEZETT.

Vásárolható: 814. sz. TŰZÉP-boltban Debrecen, Postakert utca 10. szám Debreceni TŰZÉP VÁLLALAT

GÉP ÉS SZERSZÁM

Új táskaírógép eladó. Budapest Nagy Antal u. 75/B.

Elektromos festékszóró készülék eladó. Faraagó utca 24.

Esterekapadót, excenterprést és páncélsekrényt keres megvételre a Hajdúszoboszlón és Vasipari Szövetkezet. Hajdúszoboszlón telefon 350.

ÁLLAT

Hajdúszoboszlón a volt szövetkezeti szembent tanulókból elvesztett október 25-én egy 2 éves szarvas kos és 7 db tavaszi bárányt. Kérem a becsülettel megválaszolni a következő címen értesítsen. Tóth István Hajdúszoboszló, Szoványi útfél 9.

Elvesztett pénteken este másfél éves örvös vereska és 3 hónapos vereska, fehér jegyű, fehér nyakával boxer kan. Kerjük a becsülettel megtalálni. Hozza vissza. Pechy M. u. 16. Varszegi.

Magas jutalmat kap, aki nyomravezet vagy visszahozza mult szombaton a Központi Egyetemi tanári lakból eltűnt óthonapos vörösbarna him tascót. Igli, Dócsi u. 1.

Jutalmat kap az, aki visszahozza fekete foltos, négyhónapos drótszóró foximat. Baksvay Sándor u. 32.

EGYÉB

Szép állóalma, jonatan, hűvelit romaring, batul eladó. Kardos u. 29.

Asztalosok figyelem! Mindenféle faipari munkát géppel, rövid határidőre vállalok. Parkettkészítést és eladást szintén határidőre. Cim Zsuzsanna Mihály autóbusszgyár után második autóbusszgyár.

Rózsák legszébb fajtáiról küld díjtalan árjegyzéket. Palkó kertész. Budapest, XV., Csillagfűrt u. 8.

Menyasszonyi ruhák, bundák kölcsönzése nagy választékban. Viola u. 4. Honvéd utcából, kilencemeletesben.

Menyasszonyruha-kölcsönző. Ruhák, kepek szép választékban. Kandia u. 5.

Tollat, bőrt veszek. Gottleib, Bajcsy-Zs. u. 55.

Piros öbör kapható. Nyil u. 10. Hátsó udvar.

A FÉMELDOLGOZÓ IPARI SZÖVETKEZET

mérlegjavító részlege Vigkedvő Mihály u. 63. rövid határidőre vállalja mindenféle mérleg javítását,

felújítását.

Különböző típusú mérlegek vétele és felújított mérlegek eladása.

Villanyszerelőket AZONNAL FELVESZÜNK MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR Debrecen, Hid u. 4-6. sz.

Felvesszünk FÉRFI BETANÍTOTT MUNKÁSOKAT 5 NAPOS MUNKAHÉTTTEL, ÉRETTSÉGIZETT FÉRFI ANYAGKIADÓKAT. HUNGÁRIA MŰANYAGFELDOLGOZÓ VÁLLALAT 2. SZ. GYÁREGYSÉGE. DEBRECEN, KISHEGYESI ÚT. Jelentkezés a munkügyi osztályon.

MEDICOR FELVÉTELRE KERES NŐI MUNKAERŐKET KÉTMŰSZAKOS FOGLALKOZ. TATÁSRA. Jelentkezés a gyár munkügyi osztályán. Debrecen, Hámán Kató utca 98. sz.

Hordós anyag tárolására fűthető vagy legalább +5 C fokos állandó hőmérsékletet biztosító 50-100 négyzetméter alapterületű raktárhelyiséget vagy megfelelő pinchehelyiséget bérelünk. Ajánlatokat: CHEMICAL Debrecen, Monostorpályi út 5. sz. írásban vagy személyesen kérjük.

SZOVJET HANGLEMEZ HÖNAP! NOVEMBER 1-30-IG! MŰVÉSZLEMEZEK BŐ VÁLASZTÉKA 20 SZÁZALÉK ÁRENGEDMÉNNYEL AZ MHV. 1. SZAMÚ HANGLEMEZBOLTJÁBAN Vörös Hadsereg útja 71. sz. Telefon: 15-779 NYITVA: 9-18 ÓRAIG

Parkettázást, hidegburkoló munkát közületeknek és magánosoknak azonnali kivitelezéssel vállalkunk DEBRECENI ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET, Hatvan u. 43. szám. II. sz. fő-építésvezetőség

Azonnali belépéssel felvesszünk KÖMŰVES SZAKMUNKÁSOKAT Debreceni Építőipari Szövetkezet Hatvan utca 43. szám I-II. fő-építésvezetőség

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretteit jó férjem, édesapám, apósnak, nagyapának, testvérem és jó rokonunk KARIKÓ GYULA nyugdíjas MÁV-műszaki főellenőr 79 éves korában, hosszas betegség után elhunyt. Drága halottunkat 1. hó 3-án, péntek déli 12 órakor fogjuk a Közmetsző I. o. ravatalozójából, polgári szertartás után örök nyugalomra helyezni. A gyászoló család Lakás: Budai Nagy Antal u. 60

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy drága jó édesapám, apósnak, nagyapának, dédnagyapának, testvérem és jó rokonunk TAMÁS JÓZSEF gazgári nyugdíjas életének 77. évében, hosszú, súlyos szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunkat november hó 4-én, szombat délután 2 órakor fogjuk a Közmetsző I. o. ravatalozójából, polgári szertartás után örök nyugalomra helyezni. A gyászoló család Lakás: Hatvani István u. 6. III. em. 4.

Köszönetet mondunk kedves rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, valamint a Hajdú-Bihar megyei Állatforgalmi és Husipari Vállalat vezetőségének és dolgozóinak, akik drága halottunk VARGA IMRE temetésén megjelentek, ravatalozóra virágot, koszorút helyeztek és mély fájdalomunkban részvételükkel osztoztak. A gyászoló család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen, egyetlen gyermekünk IFJ. NAGY GABOR temetésén részt vettek, ravatalozóra koszorút, virágot helyeztek és fájdalomunkban öszinte szívevel osztoztak. Lakás: Debrecen, Martonfalvi u. 7.

A ra Újab
Ú. Dózsa—SZEOL 1. Szeged, 10 000 néző, v. Műncz. Góllövő: Juhász A 32. percben Zámor on oldalvonalánál Tóthot, a szabadrúgás ívelte a kapu felé. bent ragadt kapujába felfutó Juhász P. a 11- közelébe a felső léce jelt (1:0). Az első ját ben a SZEOL tül „tisztelte” az ellenfel „első 45 percben mutat ték alapján a bajnok megérdemelten nyert. Ferencváros—Tatab 3:1 (3:1). Góllövők: (öngól), Szőke, Albe Lódi (11-esből). A 9. Bálint a baloldalon rágásból Megyesih rúgástól, akinek éles szerű beadása a t igyekvő Lackó lábáró lóba jutott (1:0, öngól percben Albert bu nem messze a 16-os v Szőke állt a szabadr és 17 m-ről cselesen felső sarokba talált percel később szép vendégcsapat Páncsi di csapott össze a 16- lül, s miután a tataba tékos a földre került zönség heves tüntetés ben a játévezető t ívelt. Lódi a kapuba Katona megismételte est és Lódinak újra a kapuba találnia (2:1 percben Juhász oldali let után Mucha bea rosszul kimozduló mellett Albert a jobb rokba fejelte (3:1). A dik félidőben mindké támadott, de gól nem. Komló Bányász- 0-0. Komló, 1000 néző te: Halász. Az első gyenge játéka után a 45 percre megelénkült delem. A komlóiak né vágyal harcoltak, tám kat a széleken vezette fejezésekkel azonban volt szerencsésük. A s jól megszervezett vé kával szerettek pontot Rába ETO—Pécsi 3-1 (3-0). Győr, 300 zette: Biróczky, G. Somogyi (2). Nagy. Zombori. A 6. percben váratlan lövését, óriá S A K K
A D. Kö a megy OSZTÁLYO
A megyei sakkcs nokságban befejező küzdelmek. Ki nem á att három csapattól Spartacus II., Hajdú lói Földgázbányász és nánási Vörös Meteor rom-három büntetőp vontak. A megyei baj met fölényesen szere a D. Közútépítők amely ezzel jogot szer ra, hogy osztályozón részt, és kivívja vis sát az NB II-be
A megyei baj nyert csapatok a kó pokban osztályozón részt, amelyet az NB jutásért írt ki a Sakkverseny. Az eg csoportonként veté majd a magasabb o jutásért. A III. csop tályozóját november közt Debrecenben bor

A rangadót a Vasas nyerte

Újabb zalaegerszegi bravúr — A SZEOL „tisztelte” a Dózsát

Ú. Dózsa—SZEOL 1:0 (1:0). Szeged, 10 000 néző, vezette: Münz. Góllövők: Juhász P. A 32. percben Zámboi a 16-os oldalvonalánál felvágta Tóthot, a szabadrúgást Bene ivelte a kapu felé. Gujdar bent ragadt kapujában és a felütő Juhász P. a 11-es pont közeléből a felső lécs alá fejejt (1:0). Az első játékrészben a SZEOL túlságosan „tisztelte” az ellenfelet. Az első 45 percben mutatott játéka alapján a bajnoksapat megeredelmén nyert.

Ferencváros—Tatabánya 3:1 (3:1). Góllövők: Laczkó (öngól), Szőke, Albert, ill. Lódi (11-esből). A 9. percben Bálint a baloldali szabadrúgásból Megyesihez továbbított, akinek éles, lövészerű beadása a tisztázi igyekvő Lackó lábáról a hálóba jutott (1:0, öngól). A 13. percben Albertet buktatták, nem messze a 16-os vonaltól, Szőke állt a szabadrúgásnak és 17 m-ről cselesen a jobb felső sarokba talált (2:0). 3 perccel később széptett a vendégcsapat. Páncsis és Lódi csapatát össze a 16-oson belül, s miután a tatabányai játékos a földre került, a község heves tüntetése közben a játékvezető büntetőt ítélt. Lódi a kapuba lött, de Katona megismételtette a 11-es és Lódinak újra sikerült a kapuba találnia (2:1). A 30. percben jobb oldali kisszöglet után Mucha beadását a rosszul kimozduló Csepocz mellett Albert a jobb alsó sarokba fejejté (3:1). A második félidőben mindkét csapat támadott, de gól nem esett.

Komló—Bányász—Csepel 0-0. Komló, 1000 néző, vezette: Halász. Az első félidő gyengén jöttek után a második 45 percre megélné a küzdelem. A komlóiak nagy becsvágyval harcoltak, támadásait a széleken vezették, a befejezésekkel azonban nem volt szerencsésük. A csepeliek jól megszervezett védőmunkával szereztek pontot.

Rába ETO—Pécsi Dózsa 3-1 (3-0). Győr, 3000 néző, vezette: Biróczky. Góllövők: Somogyi (2), Nagy, illetve Zombori. A 6. percben Glázer várattal lövését, óriási bravúrral védte Rapp, két perc múlva Somogyi ivelte a labdát a 16-oson belülről, s tisztán álló Nagy közlelő a hálóba fejejté (1-0). A 26. percben nagyszerű támadást láthattak a győri nézők. Pénzes tette jól a labdát Somogyi elé, aki a 16-os jobb oldalára sodródva hatalmas erővel bombázott a kapu tülso oldalába (2-0). A harmadik gól sem váratt sokáig magára a 31. percben Somogyi volt ismét a góllövő (3-0).

Vasas—Bp. Honvéd 2-1 (1-1). Fáy utca, 13 000 néző, vezette: Somlai. Góllövők: Müller, Váradi, illetve Pintér. A 36. percben megszerezte a vezetést a piros-kék együttes. Puskás jobb oldalról beadott, Müller az 5-ös sarkáról jobbal a „hosszú sarokba” pörgette (1-0). A 38. percben potyagóllal egyenlített a vendégcsapat. Pintér a 16-osról lött, Mészáros kissé későn vetődött, csak a kapufára tudta tolni a labdát, amely onnan visszapatant és a földön fekvő kapus hátáról került a vonalon túlra (1-1). A 43. percben Pusztai beadását Kozma két lépésről a kapufára lötte.

Fordulás után fölénybe került a piros-kék együttes, lendületesen, jól játszottak a csatárok és az 57. percben gólt is löttek. Gass magasan középre ivelt, Bicskei aláfutott a beadásnak, s Váradi Béla az ötös vonalon felugorva „bebólintotta” a hálóba a labdát (2-1). Az utolsó tíz percre megélné a játék, ekkor is a Vasas játszott jobban.

MTK—VM Egyetértés 1-0 (0-0). Soroksár, 2000 néző, vezette: Emsberger. Góllövő: Koritár. Az első félidőben mindkét csapat támadott, de a góllövés nem ment. Szünet után a 47. perc meghozta az MTK vezető gólját: Becsei labddát Koritár 10 m-ről vágta a hálóba (1-0). A 65. percben bal oldali kék-fehér támadás futott a pályán. A kitörő Koritár Galambos a 16-oson belül felvágta. A megírt 11-es Orbózzal rosszul lötte és Varga kiütötte a labdát.

Zalaegerszegi TE—Salgótarjáni Bányász 2-1 (1-0). Zalaegerszeg, 15 000 néző, vezette: Palotai. Góllövők: Szabó, Bitá, illetve Jeck. A 20. percben Tóth beadásából Szabó a kapusnak háttal állva csavarta a labdát a belső sarokba (1-0). A második félidőben folytatódott a jó iram, a 61. percben Szabó lövése lepatant a védőkről és Bitá 10 méterről a bal sarokba lött. (2-0) A 76. percben Szabó átjártotta az egész zalaegerszegi védelmet, lövése a kapufáról pattant vissza és a befutó Jeck laposan a hálóba gurított (2-1). Jó iramú, helyenként színvonalas mérkőzés. A Zalaegerszeg nagyobb arányban is győzhetett volna.

VIDEOTON—Diósgyőr 3-1 (2-0). Székesfehérvár, 4000 néző, vezette: Marton. Góllövők: Karsai 2 (egyét 11-esből), Nagy II, illetve Kiss. A sorozatos hazai rohamok után Nagy II. szerezte meg a vezetést (1-0), majd Karsai növelte az előnyt (2-0).

Fordulás után gyorsan megszületett Karsai büntetőjéből (Wolleket szereltek szabálytalanul) a harmadik VIDEO-TON-gól (3-0), de ezután a hazai csapat lefekezett. A lelkes Diósgyőr több támadást vezetett, s az utolsó percekben Kiss szépített (3-1).

A bajnokság állása:

1. Vasas	7 5 1 1 17-7 11
2. Ferencváros	7 5 1 1 18-9 11
3. Bp. Honvéd	7 4 2 1 13-6 10
4. MTK	7 3 4 0 10-5 10
5. Rába ETO	7 5 0 2 15-11 10
6. U. Dózsa	7 4 0 3 13-7 8
7. Csepel	7 2 1 4 11-8 8
8. Zalaegerszeg	7 3 1 3 9-7 7
9. Videoton	7 3 1 3 12-11 7
10. Tatabánya	7 2 3 2 8-10 7
11. Komló	7 1 3 3 6-12 5
12. Egyetértés	7 2 1 4 8-17 5
13. Salgótarján	7 2 0 5 11-15 4
14. SZEOL	7 1 2 4 5-14 4
15. Pécs	7 0 3 4 2-12 3
16. Diósgyőr	7 0 2 5 4-12 2

DVSC—Rakamaz 3-2 (3-0)

Szerdán délután a Vágóhíd utcai sporttelepen bonyolították le a DVSC—Rakamazi Spartacus barátságos labdarúgó-mérkőzést. Az első húsz percben a vendégcsapat tetőzetős játékkal fölényben volt, később a DVSC lendületes támadásvezetésekkel egymásután három gólt ért el. A gólokat Mezei, Vársárhelyi és Vaczlavik szereztek. Szünet után kiegyenlített volt a változatos mérkőzés és Szojka, majd Virányi javítottak. Végeredményben a DVSC nyert 3:2 arányban. Mindkét csapat az összjáték csiszolására törekedett és sokszor jó támadásokat vezettek a csapatok. A DVSC csapatában nem játszott a sérült Potyók.

Totó-közlemény

A 45. heti totószelvényben szereplő labdarúgó-mérkőzéseket a heti pihenőnapnak hétfő napra történt áthelyezése miatt nem vasárnap, hanem hétfőn játsszák le, a 45. heti totószelvények beérkezési ideje ezért november 6-án, hétfőn déli 12 óra. (MTI)

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapat helyezése)	Népsport Sportfog.	Telesport Napló
1. Pécs (15)—Videoton (10)	x,1,2	x,2 1,2 1
2. SBTC (12)—Komló (13)	1	1 1 1
3. DVTK (16)—ZTE (9)	1,x	x,1 x,1,2 1
4. Eger (11)—SZMTÉ (1)	1,x	x,1 1,x 1
5. Dorog (8)—DVSC (14)	1,x	1,x 1,x x
6. Kecskemét (9)—Pénzügyőr (3)	1	1,x 1,x 1,x
7. B.-csaba (10)—Oroszlány (13)	1,x	1 1 1 1
8. Várpalota (15)—MVSZ (12)	1,x	1,x 1,x 1
9. BVSC (4)—Vác (1)	1	x,1 1,x,2 1,x
10. S.-újhely (6)—Ózd (12)	1,x,2	x,1 x,2 1,x
11. Vasas Izzó (8)—K.-barcika (13)	1	1 1 1 1
12. Kisterenyő (10)—Leninváros (3)	2,x,1	x,1 1,x,2 x,1
13. Rudabánya (5)—Nagybátony (9)	1,x	x,1 1,x 1
14. DEAC (12)—KISTEXT (13)	1,x,2	1,2 1,x 1
15. H.-székes. (16)—Bcs. VTSK (14)	1	1,2 x 1
16. BVSE (2)—Cegléd (10)	1	1 1 1

MA AZ ÉPÍTŐK PÁLYÁN:

Hajdú-Bihar — Heves

A megyei ifjúsági labdarúgó-válogatott országos tornája keretében ma délután újabb mérkőzést rendeznek Debrecenben. Az Építők sporttelepén fél 2 órai kezdettel játsszák le a Hajdú-Bihar—Heves ifjúsági válogatott labdarúgó-mérkőzést. A hajdú-bihari együttest még nem jelölték ki, csak a mérkőzés előtt állítják össze a pályára lépő csapatot. A mérkőzésen a Tóth, Makó, Görög játékvezetői hármas működik majd közre.

Labdarúgó-eredmények. NB-s tartalék bajnokság: DVSC II—Balmazújvárosi TSE elmaradt, mert a balmazújvárosi csapat nem jelent meg, DEAC II—TITÁSZ Elektromos II. 1-1 (1-0), D. Építők II—Hajdúszoboszlói Bocskai II. 4-1 (0-0), MGM Vasas II—Hajdúböszörményi Bocskai II. 11-0 (6-0) — a bőszőrményi együttes csak új játékosal állt ki.

NB-s ifjúsági: Hajdú Vasas—D. Sportiskola 2-1 (2-0), TITÁSZ Elektromos—DEAC 10-0 (4-0), DVSC—Balmazújvárosi TSE 7-0 (3-0), D. Építők—Hajdúszoboszlói Bocskai 5-0 (1-0), Hajdúböszörményi Bocskai—MGM Vasas 5-2 (1-2).

Felkerültek, kiestek

Befejeződtek Debrecenben a kispályás labdarúgó-bajnokság küzdelmei. Az I. osztályból a MÁV TBFF és az Építési Főnökség, a II. osztályból az I-be jutott az Atommag Szb. BIOGAL, Tejipari és az Aranybika csapata, kiestett a Ruhaipari és a TITÁSZ. A III-ból a II. osztályba kerültek: Közmű, VISE, Hajdú Vasas, FÜSZÉRT, MÁV Vontatás és a Mezőgépgyár.

A debreceni kispályás labdarúgó-bajnokság végeredménye I. osztály

1. MVM 127.	22 14 3 5 68-35 31
2. Alföldi	22 10 6 6 45-29 26
3. Faipari	22 11 4 7 38-22 26
4. Bocskai	22 11 3 8 67-43 25
5. Gépállomás	22 11 3 8 35-40 25
6. Betű	22 9 5 8 46-33 23
7. DIK	22 9 5 8 36-33 23
8. Műanyaggyár	22 10 3 9 38-57 23
9. Posta	22 9 4 9 45-43 22
10. Földhivatal	22 8 3 11 38-50 19
11. MÁV TBFF	22 5 4 13 30-52 14
12. Építési Főn.	22 3 1 18 33-95 7

II. osztály

1. Atommag Szb	22 16 0 6 71-32 32
2. BIOGAL	22 12 7 3 66-42 31
3. Tejipari	22 13 2 7 67-46 28
4. Aranybika	22 13 3 7 73-49 27
5. Vasipari	22 10 4 8 47-42 24
6. Lányomda	22 11 2 9 46-33 24
7. Bútorgyár	22 9 5 8 58-53 23
8. Vasöntő	22 8 4 10 49-60 20
9. Építőgép	22 6 6 10 71-64 18
10. MÉK	22 4 5 13 46-63 13
11. Ruhaipari	22 5 1 16 35-86 11
12. TITÁSZ	törölve

III. osztály

A csoport

1. Közmű	18 17 0 1 100-20 34
2. VISE	18 11 3 4 52-35 25
3. Hajdú Vasas	18 11 2 5 60-37 24
4. KEVÉP	18 9 2 7 54-51 20
5. V. Tanács	18 7 4 7 53-48 18
6. Textilés	18 5 5 8 58-53 23
7. MVM 108*	18 7 2 9 40-44 14
8. MEDICOR*	18 5 2 11 59-68 10
9. MEFOG	18 2 4 12 31-72 8
10. Betű II.	18 4 0 14 37-88 8

*=2-2 büntetőpont levonva

B csoport

1. FÜSZÉRT	22 14 4 4 71-29 32
2. MÁV Vont.	22 13 5 4 79-48 31
3. Mezőgépgy.	22 13 4 5 71-27 30
4. Mezőgépgy.	22 13 4 5 84-47 30
5. M. Vízöntő	22 13 3 6 85-42 25
6. Vendéglátó	22 10 3 9 77-57 23
7. Cipőgyár	22 10 3 9 51-66 23
8. Ügyvédi K.	22 9 2 11 42-61 20
9. Atom. KISZ	22 9 3 11 41-50 19
10. MOKÉP	22 6 4 12 33-68 16
11. KOJAL	22 2 1 19 29-114 5
12. MÁV Építési F. II.	törölve

Még együtt a mezőny (Ladányi Imre felv.)

Nemzetközi kerékpárverseny

Kedvező, őszi napsütésben került sor Debrecenben a nemzetközi háztömb körüli kerékpárversenyre. Az Új Élet park utcáin lebonyolított versenyen a Trencsényi Jeddota, a DVSC, Hajdúböszörményi Bocskai és a Budapesti HSC kerékesei álltak rajthoz. A hat kategóriában 28 kerékpáros küzdött a győzelemért, a helyezésekért.

Eredmények.

Felnőttek (24 kör, egy kör 1200 m, hat részhajrával): 1. Nagy (Bp. Helyipari) 25. 2. Frano (Jeddota) 18. 3. Cimrák (Jeddota) 17 ponttal.

Juniorok (24 kör, hat részhajrá): 1. Károlyi (Bp. Helyipari) 30. 2. Durech (Jeddota) 16. 3. Poul (Jeddota) 12 pont.

Ifjúságiak (15 kör, öt részhajrával): 1. Pas (Jeddota) 16. 2. Tarnai (DVSC) 15. 3. Szabó (Bp. Helyipari) 12 pont.

Szűkútló (12 kör, négy részhajrá): 1. Ciferi (Bp. Helyipari) 16. 2. Saláta (DVSC) 13. 3. Boros (DVSC) 11 pont.

Utatók (12 kör, négy részhajrá): 1. Szakál (DVSC) 18. 2. Kiss (DVSC) 14. 3. Bodnár (DVSC) 8 pont.

Vaskerekesek (12 kör, négy részhajrá): 1. Botos (DVSC) 20. 2. Földvári (DVSC) 12. 3. Magyar (DVSC) 8 pont.

A díjakat Bogdányi Sándor, a rendező megyei kerékpáros szakzsűvetség elnöke adta át a győzteseknek és a helyezetteknek.

Horgászok és növényevő halak

A távol-keleti vizekről néhány évvel ezelőtt a hazai vizekben növényevő halakat telepítettek. Így kerültek hozzánk az amúrok és a busák. Nagy reményeket fűztek ezekhez a halakhoz, előbb csak azért, hogy megtisztítsák ilyen módon az elhínárosodott és vizinövényekkel telített vizeket, tavakat és csatornákat. Ezek a növényevő halak beváltották a reményeket, mert az elburjánzott vizinövényektől valóban hatalmas területeket szabadítottak meg.

Sokan azt mondták, hogy a közönség majd nem szokja meg az amúrok és a busák húsát. A halfogyasztó lakosoknak eleinte valóban szokatlan volt ez a halfajta, de most már szívesen vásárolják mert jóízű húst adnak.

A horgászok körében nagy volt a kíváncsiság az ismeretlen új halfajták viselkedéséről. Találgatták, hogy milyen csali kell majd alkalmazni, mire kaptak a növényevő halak. A tapasztalat bizonyította, hogy a jó minőségű, izletes húsú halak a horgászoknak is jó alkalmat adnak sportszervezőik kielégítésére. Sok horgász tapasztalata az, hogy nem szükséges kelkáposztával, hínárfűzettel csalogatni ezeket a halakat. Máléval, kenyérgombóccal, kukoricával lehet csalizni. Tehát, lényegében hasonlóan a többi hazai halfajtaéhoz, horogra lehet kapni ezeket a Távol-Keletről ide telepített halakat. Ezek a halak 8-10 kilósra is megnövekednek, gyakran tépik ugyan a horgászszinórokat, de horgászatuk izgalmas és hasznos is.

MOZI

EMBERI SORS. Szinkronizált szovjet film. VIG de. 1/10, 1/12. VIG du. 1/2, 6, 1/9. (1/4 órákor zártkör előadás). METEOR 1/5, 1/7, 1/9.

A FELKEGYELMŰ. Színes, szinkronizált szovjet film. APOLLÓ du. 1/6, 8. (1/4 órákor zártkör előadás).

AZOK A CSODALATOS FERFIK. Színes amerikai filmvígjáték. APOLLÓ de. 1/10, 1/12, 1/2. HORVÁTH A. 1/8.

EGY NYÁRON AT TANCOLT. Svéd film. KINIKÁ 1/2, 1/4. ECCIE HOMO HOMOLKA. Csehszlovák film. MŰVESZ 1/3, 5, 1/8.

A VADÓLÓ. NDK kalandfilm. MESEMOZI 1/4, 6.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor Manon Lescaut, Somlay bérlet 1-2. Pénteken 7-kor Elvesztett paradicsom, Városi CSEB-bérlet 1-2. Szombaton 7-kor Manon Lescaut, Lendvay bérlet 1-2.

ELŐADÁSOK A HUNGÁRIA KAMARASZÍNHÁZBAN:

Pénteken 7-kor a sztár is meztelen, KISZ-bérlet 1. Szombaton 7-kor a sztár is meztelen, KISZ-bérlet 2. Vasárnap 7-kor a sztár is meztelen, bérletszűnet.

TV

BUDAPEST
8.05 Iskolatévé: történelem (ált. isk. 8. oszt.). 9.00 Környezetismeret (ált. isk. 3-4. oszt.). 11.55 Filmeszétika (középsk. III. oszt.). 13.10 Iskolatévé: történelem (ism.). 14.00 Környezetismeret (ism.). 17.03 Műsorismertetés. 17.05 Hírek. 17.10 Mindenki közlekedik... 17.40 Kompozíció 72. Képzőművészeti magazin. 18.10 Georgikon 175. 18.40 Radar. Ifjúsági érdekvédelmi műsor. 19.10 Reklámműsor. 19.20 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Vidocq újabb kalandjai. Francia tévéfilmsorozat II. rész: Vidocq három büntetése. 20.35 A megvalósult legenda. Az ember erősebb... 21.30 Kalendárium. 21.50 Monitor. Számár és elefánt... 22.30 Tv-híradó, második kiadás.

POZSONY
9.20 Pártoktatás. 10.00 Pajzs és kard. Szovjet film. 11.20 Hangverseny. 14.00 Gyermek-filmfórum. 16.40 Hírek. 16.45 MI újság a jégkorongpályákon? 17.00 Ifjú szemmel. 18.00 Iróportré. 19.00 Híradó. 20.05 Pajzs és kard. Szovjet film (ism.). 21.25 A magunk vendége. 21.35 Táncdalok. 22.05 Híradó.

BUKAREST
14.00 Bajnoki férfi kézilabda-mérkőzés. 16.30 Magyar nyelvű műsor. 17.30 A volánál — autózóknak. 17.50 Irodalmi tévéújság. 18.20 A legkisebbeknek. 19.50 Konstanca megyéről. 19.25 Román együttes finnországi vendégszerelése. 19.40 A humor albumából. 21.15 Szólistaest.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

18.00-19.00: Eszak-tiszántúli krónika — Filmlevél — Film-melodíák — Az Agráregyesület a zöldség- és a hústermelésért — Nótacsokor.

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

1972. november 2. — Csütörtök

Achilles napja
A Nap két 6.29 —
nyugszik 16.26 órakor

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Tíz évvel ezelőtt, 1962. november 2-án adták át rendeltetésének a Kab-hegyi televízióadót.

Ennek az adónak az üzembe állítása — a már meglévővel együtt — a televízió vételének csaknem az egész ország területére való kiterjesztését biztosította. Mint ismeretes, a kétmilliomodik tv-előfizetőnél tartunk, s ma már az ország területének 87 százalékán van jó vételi lehetőség. A fennmaradó 13 százalék kifogásolható minőségű vételt jelent, illetve viszonylag nagy területeken még mindig nem „fogható” a tv műsora. Ezeket a — szaknyelven szólva — árnyékoló területeken egyébként hozzátétveleg egymillió ember él.

Ismeretes, hogy a televíziós műsorsugárzás az éter ultrahullámú tartományában folyik. S mivel az URH-rádióhullámoknak az a jellegzetes tulajdonságuk, hogy egyenesen haladnak, nem követik a felszín domborulatait, nyilvánvalóan csak olyan helyen lehet a műsorra, ahonnan a tv-készülék antennája „látja” a tv-adóállomás tornyát. Ezért a 12 adóállomás sugárzott teljesítménye 20 watt és 200 kilowatt között változik, attól függően, hogy az adótoronyon mekkora területre van egyenes „rálátása”. Egyébként 1975-ig befejeződik az új nagykanizsai adó építése, s ugyancsak az ország délnyugati részében javítja majd a vételi lehetőséget a kisebb teljesítményű zalaegerszegi adóállomás is.

November 3-4.:

Debreceni jogásznapiak

Mint már hírül adtuk, a Magyar Jogászszelet Hajdú-Bihar megyei szervezete november 3-4-én rendezte meg a már hagyományos debreceni jogásznapiakat.

A jogásznapi megnyitóját november 3-án délelőtt fél 10 órakor lesz a Déri Múzeumban, a megnyitót dr. Antalffy György egyetemi tanár, a Magyar Jogászszelet elnöke tartja, majd dr. Katona Zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese tart előadást „A jogalkotás és a jogalkalmazás néhány időszerű kérdése” címmel. Délután fél 3 órakor dr. Bihari Ottó egyetemi tanár „Alkotmányreformunk jelentősége” című előadását hallgatják meg az érdeklődők.

November 4-én délelőtt fél 10 órakor dr. Varga József, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának általános elnökhelyettese „Az államigazgatás fejlesztésének soron levő feladatai” címmel tart előadást ugyancsak a Déri Múzeumban, a megyei bíróság könyvtár termében pedig ugyanekkor dr. Király Tibor egyetemi tanár az új büntetőeljárás törvénytervezetével kapcsolatos elvi kérdéseket ismerteti.

A XI. debreceni jogásznapi keretében a Közgazdasági és Jogi Könyvtár kiadó könyvkiállítást rendez. Az előadásokon és a kiállításon, minden érdeklődőt szívesen látnak.

Diákkparlament

Debrecenben október 27-én a 127-es számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben diákkparlament ülése került sor Rubovszki Kálmán tanárnó megnyitóját Juhász László, az intézet igazgatója és Albert Attila, az intézet KISZ-titkára tartották a vitaindító előadást, melynek során a tanulók közéleti tevékenységéről, az iskolai élet demokratizmusának továbbfejlesztéséről szóltak. A két előadást tartalmazó vita következett.

A diákkparlament ülésén Földes István, a megyei tanács munkaügyi osztályának vezetője is felszólt. Elmondta, hogy Hajdú-Biharban a szakmunkásképzés további fejlesztésére lesz szükség. Ezt segíti a Munkaügyi Minisztérium azzal, hogy a megyében a szakmunkásképzésre közel 1 millió forintot adnak.

A diákkparlament határozatokat fogadott el az oktatási és nevelési munka tárgyi javításának érdekében, és a tanulók iskolai demokratizmusának erősítéséről. A közel 5 órás tanácskozás után megbízták Albert Attilát, Ditró Károlyt, Takács Lajost, Gazsó Zsuzsát, Oravecz András és Kéri Katalint, hogy a megyei diákkparlamenten képviseljék az intézetet.

Egészségnevelési napok a csapókereti művelődési házban

A Debrecen városi Tanács egészségnevelési csoportja, a III. kerületi hivatali egészségügyi osztálya, a Horváth Árpád művelődési ház, a Magyar Vöröskereszt csapókereti szervezete, és a Csapókereti Általános Iskola október 24-től október 29-ig egészségnevelési napokat rendezett. Október 24-én az érrendszeri megbetegedésekről, október 25-én a korszerű táplálkozásról hangzott el érdekes előadás; ugyanakkor plakátkiállítás, hidegkonyha-bemutató és -vásár volt. Október 26-án kozmetikai és tisztítószerek kiállítását rendezték és előadást tartottak a szépségápolásról; 27-én pedig Közegészségügyünk a lakosság szolgálatában címmel hangzott el előadás, filmvetítéssel egybekötve. Október 28-án az egészségnevelési napok záróünnepségére került sor; október 29-én kisdobos- és ütőrovételkedőt rendeztek, nagy sikerrel.

— sebők —

Hajdú-Bihar elsőszülöttje a takarékosági világnapon

Az OTP igazgatója (Boros József), az édesanyja és az újszülött a berettyóújfalui kórházban (Orbán fotó)

„György János vagyok, 1972. október 31-én nulla óra kettő perckor láttam meg a napvilágot a berettyóújfalui tanács kórházban, szüleim nagy öröme. Édesanyám is örült, hogy az OTP Hajdú-Bihar megyei Igazgatósága már másnap meglátogatt, és Boros József igazgató „takarékosági világnap” jelleggel egy kétezer forintos betét-könyvet adott át szüleimnek abból az alkalomból, hogy ezen a napon én voltam a megye elsőszülöttje. Édesanyám az óriási szegfűcsokor

mellett alig vette észre ezt az ajándékot, de amikor megmondták, miről van szó, nagyon örült. Most már csak egy a kérésem: szüleim gyűjték szorgalmasan ebben a kis könyvből a forintosokat, hogy mire nagy lesznek, nekik is kevesebb legyen a gondjuk velem, Biharkeresztesen, ahol lakunk, ott is nagy volt az öröm, hiszen sokan ismernek ott is bennünket, és kíváncsiak voltak arra: fiú vagyok-e, vagy lány?”

A HÉT FILMJEI • A HÉT FILMJEI • A HÉT FILMJEI • A HÉT FILMJEI

A szovjet filmpapok alkalmából mutatják be országosra a magyarul beszélő, szélesvásznú szovjet filmet, melynek címe: *A katona visszatér a frontról*. A mű a világháborús időkbe megy vissza témáért, de úgy, hogy közben a helytállás, a bátorság, a harc értelmének nagy titkait kutatja. Emléket állít és példaként idéz — megrázó erővel. — Bemutatják az Apollóban délután november 3-tól 5-ig, a Horváth Árpádban 3-án, a Klinikai moziban 7-én, a Meteorban pedig 6-tól 8-ig.

A Sacco és Vanzetti a minap szólt arról a terrortól, arról a kiszolgáltatottságról, amelyben a bevándoroltaknak, különösen pedig a szegényeknek Amerikában, a két világháború közti idők nagy Amerikájában részük volt. Most svéd-amerikai filmváltozatban láthatjuk ennek a témának rokonát, a *Joe Hill balladáját*, amelyet a világníró svéd rendező, Bo Widerberg rendezett. — Vetítik az Apollóban délelőtt és délután november

6-tól 8-ig, a Horváth Árpádban 6-án és 7-én, a Klinikai moziban 3-án, a Meteorban és a Vigben délután 3-tól 5-ig, a Vigben délelőtt 6-tól 8-ig.

A Művész moziban november 2-től 5-ig olyan filmeket vetítenek, melyek a cispolgári magatartást veszik célba. November 2-án és 3-án az *Ecce homo* Homolka című csehszlovák film, november 4-én és 5-én pedig az ugyancsak csehszlovák *Homolkaék az uborkafán* című film szerepel a műsoron.

A katona visszatért a frontról

Joe Hill balladája

Eskand

Képünkön Eskand

Csütörtökön délelőtt Dohánygyárba látog Iradj, az iráni Tudományos Bizottságának első déget elkísérte Gál I. pártbizottság titkára a Debrecen városi P. kára. Márkus Béla I. penszky László pártvendégeket. A barát

Megnyit a X., jubileumi üzemi társaság a Konzerv

Csütörtökön délután a X. jubileumi üzemi társaság Debreceni Konzervgyár vállalat szakszervezetének KISZ-bizottsága Szakszervezetek Megyei Képzőművészek Területi Szerve

A kiállítást Nagy Konzervgyár igazgatója Köszöntötte a megkezdés és üzemi dolgozókról beszélt, a művészeti kiállítás melüözembem.

— Azt szeretnénk dotta Nagy László — tunk ne csak munkaszórakozási és művészet is biztosítson dol

A megnyitót következett, majd a gozók személyesen is tek az alkotó művés

A tárlat első kö Kőszeghy)

FORGALOMKORLÁTOZÁS

Debrecenben. A Debrecen városi és járási Rendőrkapitányság november 5-én 8 óra 15 perctől körülbelül 9 óra 30 percig, a koszorúzás idejére Debrecenben forgalomkorlátozást rendel el. Mindenféle járműforgalom tilos a jelzett időben a Vörös Hadsereg útján a Kálvin tértől a Kossuth utcáig terjedő szakaszon; a gyalogosforgalom elől a gyalogjárda a Vörös Hadsereg útja páros oldalán a Csapó utcától a Rózsa utcáig zárva lesz; várakozási tilalom lesz november 5-én 00 órától 10 óráig a Vörös Hadsereg útján a Kálvin tértől a Kossuth utcáig terjedő szakaszon.

VÉRADÓ NAPOT szerveztek a debreceni Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola KISZ-istá és a veradói állomás dolgozói a főiskolán. A hallgatók közül százötven adtak önként vért. Negyvennyolcan már régi veradók, 57 hallgató azonban ezúttal adott első ízben vért. Az önkéntes veradók közül minden negyedik lány. Ezúttal a hallgatók egyharmada vett részt e nemes meggalomban. Különösen az első évfolyamosok voltak aktívak.

AZ ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR Hajdú-Bihar megyei Igazgatóságától kapott tájékoztatás alapján a debreceni Csapó utcai tozózó nyitva tartási rendje a november 7-i ünnep miatt az alábbiak szerint módosul: november 4-én, szombaton 8-tól 18 óráig; november 5-én, vasárnap 8-tól 18 óráig; november 6-án, hétfőn 8-tól 12 óráig; november 7-én, kedden: zárva. November 6-án a kollektív szelvényeket 11 óráig veszik át. A totószelvények beérkezési határideje: november 6-án déli 12 óra.

Elfelejtett autónyerevények

Az Országos Takarékpénztár egy hónap múlva, november 24-én és 25-én a csepeli Munkásotthonban rendezti a gépkocsinyerevénybetétkönyvek idei negyedik — sorrendben 46. — sorsolását. A húzáson a július 31-ig váltott és az október 31-én érvényes ötezer és tízezer forintos gépkocsinyerevénybetétkönyvek vesznek részt. A két napos sorsolás több mint 560 nyerevényautó találd gazdára. A legközelebbi, az 1973. februári sorsolásra 1972. október 31-ig váltott ötezer és tízezer forintos betétkönyvek.

A gépkocsinyerevénybetétkönyvek eddig megtartott 45 sorsolásán

TILOS A SERTÉSVÁGÁS! Debrecen megyei városi Tanács V. B. mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztálya értesíti a lakosságot, hogy sertést vágni közz. vagy magánfogyasztásra a további intézkedésig szigorúan tilos!

A TITÁSZ értesíti a lakosságot, hogy Kondoros zártkertben a 15 443-as számú út és a vasútvonal közötti területen épült kifeszültségű hálózatot november 3-án 8 órától feszültség alá helyezi. Ezután a berendezések érintése tilos és életveszélyes.

A DEBRECENI Kaleidoszkóp helyismereti vetélkedő közlő döntőjének játékformát minivetélkedőként gyakorolhatják a résztvevők. November 2-án a megyei könyvtár gyermekkönyvtárában a Református Kollégium és könyvtára, valamint Nagytemplom témaközből; november 3-án 3 órakor a pedagógus művelődési házban köztéri szobrok, emléktáblák témaközből; november 4-én 3 órakor a József Attila klubkönyvtárban (Monostoripályai út 110.) a KLTE, a DOTE, a városi könyvtár és a megyei művelődési központ témaközből.

ÜNNEPI tanácskozást rendez a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsának Elnöksége az SZMT-székház tanácstermében (Vörös Hadsereg útja 49.) az 1972. évi üzemi tárlatokon kiállító művészek részére, november 3-án délelőtt 10 órai kezdettel.

NOVEMBER 2-ÁN a debreceni szibériai hetek keretében Csák Elemér, a Magyar Rádió munkatársa tart élménybeszámolót szibériai utazásairól a Kossuth Lajos Tudományegyetem III. emeleti XII. számú tantermében.